

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

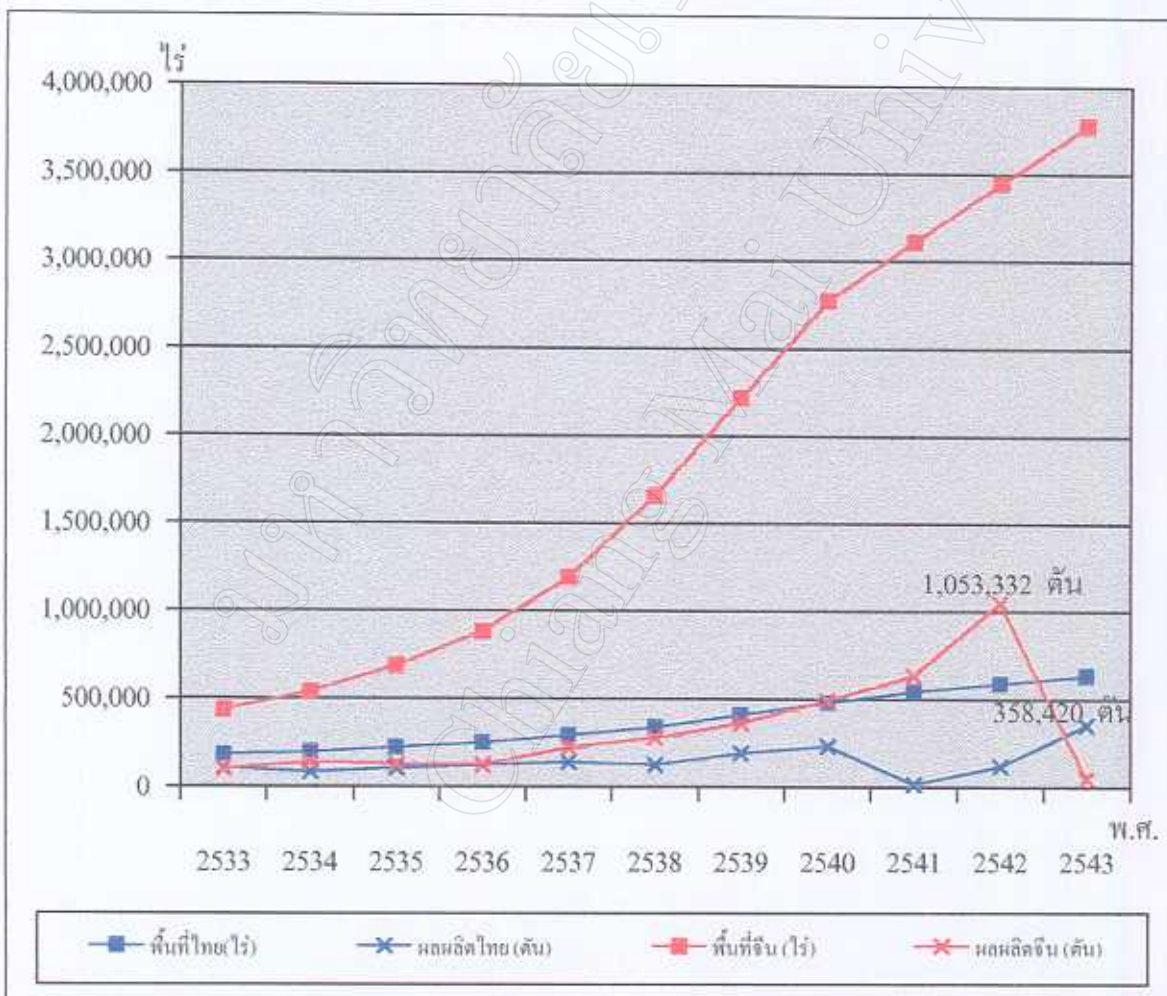
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยจะมีการเปรียบเทียบเป็นหัวข้อดังนี้

1. การเปรียบเทียบพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตลำไยระหว่าง ประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. เปรียบเทียบความสัมพันธ์กับการส่งออกของผลผลิตลำไยไทยกับการบริโภคภายในประเทศ
3. เปรียบเทียบปริมาณและมูลค่าลำไยของประเทศไทยที่ส่งออกไปยังประเทศต่าง ๆ โดยแสดงให้เห็นว่าฮ่องกงและจีนมีการนำเข้าลำไยของประเทศไทยเทียบกับประเทศอื่น ๆ
4. เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของปริมาณและมูลค่า ผลผลิตลำไยโดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มหลักคือ ลำไยสด ลำไยอบแห้ง ลำไยกระป๋อง และลำไยแช่แข็ง
5. เปรียบเทียบการตลาดลำไยของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน
6. เปรียบเทียบความสำคัญของพันธุ์ลำไยของประเทศไทยกับพันธุ์ลำไยของสาธารณรัฐประชาชนจีน
7. เปรียบเทียบสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุณหภูมิที่พอเหมาะกับการชักนำ การออกดอก หรืออุณหภูมิที่หนาวเย็นเกินไปที่ส่งผลต่อความเสียหายของกายภาพ ลำไยของประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน
8. เปรียบเทียบการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน
9. เปรียบเทียบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งของประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน
10. วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตและการตลาดลำไยในปี พ.ศ.2543

1. การเปรียบเทียบพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตลำไยระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

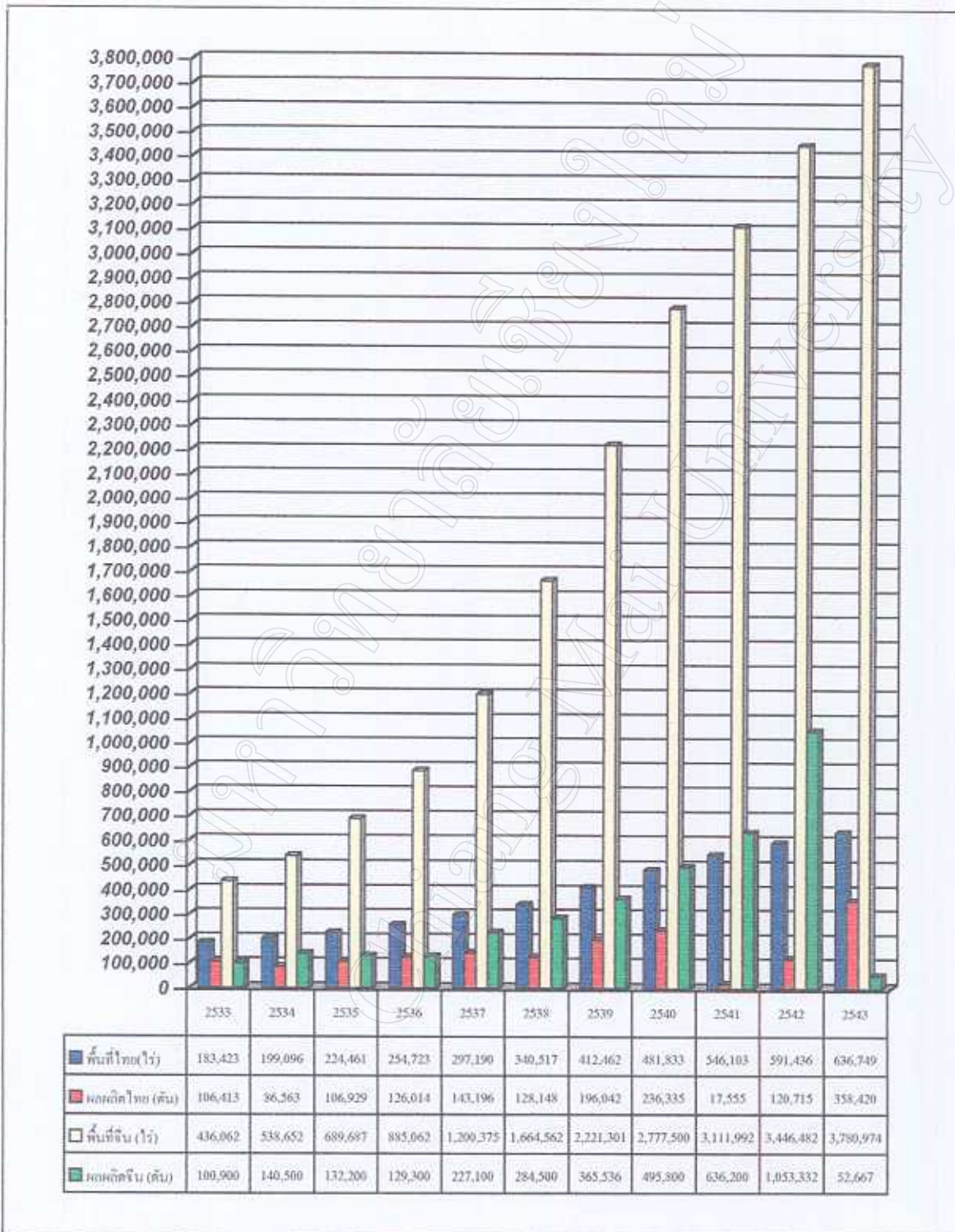
เมื่อพิจารณาในแง่ของการเปรียบเทียบพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตลำไยระหว่างประเทศไทย และสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจะอธิบายโดยการยกตารางมาพิจารณา แล้วนำมาวิเคราะห์โดยทำเป็นกราฟเปรียบเทียบ และอธิบายรายละเอียดในตารางและกราฟนั้นดังต่อไปนี้

ภาพที่ 4 / 1 การเปรียบเทียบพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิต
ระหว่างไทย - จีน ปี พ.ศ.2533 - 2543

ที่มา : จากตารางที่ 4/1 และ 4/4

ภาพที่ 4/2 การเปรียบเทียบพื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิต
ระหว่างไทย - จีน ปี พ.ศ.2533 - 2543

ที่มา : จากตารางที่ 4/1 และ 4/4

ตารางที่ 4/1 พื้นที่เพาะปลูก อัตราการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกเป็นร้อยละแต่ละปี
และปริมาณผลผลิตลำไยในประเทศไทย พ.ศ.2533 - 2543

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ไร่)	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ผลผลิตรวม (ตัน)
2533	183,423	-	-	106,413
2534	199,096	15,673	8.5	86,563
2535	224,461	25,365	12.7	106,929
2536	254,723	30,242	13.5	126,014
2537	297,190	42,467	16.7	143,196
2538	340,517	43,327	14.6	128,148
2539	412,462	71,945	21.1	196,042 (208,019)
2540	481,833	69,371	16.8	236,335 (238,348)
2541	546,103	64,270	13.3	17,555
เพิ่มขึ้นเฉลี่ยปี 2533 - 2541			15%	
2542	591,436	45,333	-	120,715
2543	636,749	45,333	-	358,420 (364,187.6)

ที่มา : ปรับปรุงจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร(2543) ,กรมส่งเสริมการเกษตร (2543) ,
พงษ์ศักดิ์และคณะ (2542)

หมายเหตุ : - อัตราการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ยร้อยละ 15 ต่อปี นับจากปีพ.ศ.2533 - 41 เฉลี่ยปีละ
45,333 ไร่

- ผลผลิตปี พ.ศ.2542 จำนวน 120,715 ตัน และผลผลิตในปี พ.ศ.2543

จำนวน 358,420 ตัน มาจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2543)

: การใช้ตัวเลขจากตารางที่ 4/2 ซึ่งจะแสดงตัวเลขอยู่ในวงเล็บ

- ปี พ.ศ.2539 ผลผลิต 196,042 ตัน ตามตารางที่ 4/2 ได้ผลผลิต 208,019.0 ตัน

- ปี พ.ศ.2540 ผลผลิต 236,335 ตัน ตามตารางที่ 4/2 ได้ผลผลิต 238,348.0 ตัน

- ปี พ.ศ.2543 ผลผลิต 358,420 ตัน ตามตารางที่ 4/2 ได้ผลผลิต 364,187.6 ตัน

ตารางที่ 4 / 2 พื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นทุกปี พื้นที่ให้ผลผลิตถ้าโยของไทย และปริมาณผลผลิตที่คิดเป็นปีผลผลิตมาก (On Year) ปี พ.ศ.2533 - 2547

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ไร่)				รวมพื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)	ปริมาณผลผลิตตามจำนวนพื้นที่ให้ผลผลิตหลัก (ตัน)	ประมาณการปีผลผลิต
1 2533	183,423							
2 2534	183,423	15,673						
3 2535	183,423	15,673	25,365					
4 2536		15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2536	199,096	139,367	
5 2537	183,423		25,365	30,242	พ.ศ.2537	224,461	157,123	
6 2538	183,423	15,673		30,242	พ.ศ.2538	254,703	178,292	
7 2539	183,423	105,673	25,365	42,467	พ.ศ.2539	412,442	208,019	
8 2540	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2540	481,813	238,348	
9 2541	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2541	546,083	288,709	* Off Year
10 2542	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2542	591,416	337,269	* Off Year
11 2543	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2543	636,749	382,258	364,187.6
12 2544	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2544	682,082	413,991	
13 2545	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2545	727,415	445,724	
14 2546	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2546	772,748	477,457	
15 2547	183,423	15,673	25,365	30,242	พ.ศ.2547	818,081	509,191	

หมายเหตุ : อัตราการขยายของพื้นที่เพาะปลูก ปี พ.ศ.2533 - 2538 มีอัตราการขยายตัว ร้อยละ 15 โดยมีอัตราการเพิ่มของพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ยปีละ 45,333 ไร่ และแต่ละปีพื้นที่เพิ่มพื้นที่เพาะปลูกนั้นมีสมมุติฐานว่าจะให้ผลผลิตในปีที่ 4

เฉลี่ยผลผลิตถ้าโยของไทยอยู่ที่ปริมาณ 700 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

: ปี พ.ศ.2543 มีพื้นที่ที่ถ้าโยนอกฤดูและก่อนฤดู โดยไร่ถาวร KALO, ที่เชียงใหม่ และกำแพง รวม 61,296 ไร่ แต่เป็นพื้นที่ถ้าโยนอกฤดู 25,815 ไร่

: ปี พ.ศ.2543 พื้นที่ให้ผลผลิตตามตารางนี้มีจำนวน 546,083 ไร่ ทั้งพื้นที่ถ้าโยนอกฤดู 25,815 ไร่ เหลือพื้นที่ 520,268 ไร่ เมื่อคูณ 700 กิโลกรัมต่อไร่ ดังนั้นในปี พ.ศ.2543 คาดว่าจะมีผลผลิตปีประมาณ 364,187.6 ตัน

ตารางที่ 4/3 พื้นที่ปลูกลำไยในฤดู นอกฤดู ก่อนฤดู ของจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน ปี พ.ศ.2543

พื้นที่เพาะปลูก	จังหวัด	ลำพูน	เชียงใหม่	รวม
1. พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)		167,183	179,122	346,305
2. พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)		127,296	129,514	246,810
3. พื้นที่ยังไม่ให้ผล (ไร่)		39,887	59,479	99,366
4. พื้นที่ลำไยนอกฤดูปี พ.ศ.2542 (ไร่)		14,491	11,624	25,815
5. พื้นที่ลำไยก่อนฤดู (ไร่)		24,872	10,609	35,481
6. พื้นที่ลำไยในฤดูปีพ.ศ.2543ออกดอก(ไร่)		87,933 *	93,950 *	181,883
	คิดเป็นร้อยละ	69.07	78.61	73.69
7. ผลผลิตที่คาดว่าจะได้รับ (ตัน)		135,366	125,470	260,836
8. มูลค่า (ล้านบาท)		4,030.98	3,764.10	7,795.08

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่-ลำพูน

* : ตัวเลขการคาดคะเนการออกดอกและคิดผลของอำเภอ จังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน ปี พ.ศ.2543

ผลผลิต : ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ของจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน คิดที่ 1,200 กิโลกรัมต่อไร่

ราคา : คิดราคาเฉลี่ยที่กิโลกรัมละ 30 บาท วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2543

พื้นที่ลำไยนอกฤดู : 25,815 ไร่

ตามภาพที่ 4/1, 4/2, ตารางที่ 4/1 แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของพื้นที่เพาะปลูกลำไยของประเทศไทย โดยในปีพ.ศ.2533 มีพื้นที่เพาะปลูก 183,423 ไร่ ให้ผลผลิต 106,413 ตัน จนถึงปีพ.ศ.2541 มีพื้นที่เพาะปลูกลำไยเป็น 546,103 ไร่ โดยมีอัตราเพิ่มพื้นที่เพาะปลูก ร้อยละ 15 นับจากปีพ.ศ.2533-2541 มีพื้นที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 45,333 ไร่ ในปีพ.ศ.2539 มีพื้นที่เพาะปลูก 412,462 ไร่ ปริมาณผลผลิต 196,042 ตัน เมื่อเปรียบเทียบกับตารางที่ 4 / 2 ซึ่งแสดงตัวเลขปริมาณผลผลิตในปีพ.ศ.2539 จำนวน 208,019 ตัน จากพื้นที่ที่ให้ผลผลิตจำนวน 297,170 ไร่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปริมาณผลผลิตต่างกัน 11,977 ตัน คิดเป็นร้อยละ 6 นับว่าอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน และในปีพ.ศ.2540 มีพื้นที่เพาะปลูก 481,833 ไร่ ปริมาณผลผลิต 236,335 ตัน เมื่อเทียบกับตารางที่ 4 / 2 ซึ่งแสดงตัวเลขปริมาณผลผลิตในปีพ.ศ.2540 จำนวน 238,348 ตัน จากพื้นที่ที่ให้ผลผลิตจำนวน 340,497 ไร่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าปริมาณผลผลิตต่างกัน 2,013 ตัน คิดเป็นร้อยละ 0.8 นับว่าอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันทำให้เห็นว่าตารางที่ 4 / 2 อยู่ในระดับที่พอเชื่อถือได้

ในปีพ.ศ.2541 และ2542 ตามตารางที่ 4/2 จะเห็นว่าถ้าเป็นปี On Year ผลผลิตในปีพ.ศ.2541 จะได้ 288,709 ตัน และในปีพ.ศ.2542 จะได้ผลผลิต 337,269 ตัน แต่ในความเป็นจริง ปีพ.ศ.2541 – 2542 สภาพอากาศไม่หนาวเย็นที่จะชักนำการออกดอกของลำไยเกิดสถานการณ์ความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ “เอลนีโญ” มีอากาศร้อน และมีปริมาณฝนตกน้อย จึงเป็นปี Off Year ของประเทศไทย ผลผลิตจริงในปีพ.ศ. 2541 กลับเหลือเพียง 17,555 ตัน และในปีพ.ศ.2542 ก็มีปริมาณผลผลิตน้อยเช่นกันแต่เกษตรกรได้มีการปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ ในการทำให้ลำไยติดดอกออกผลนอกฤดูการทำให้มีผลผลิตทยอยออกสู่ตลาดทั้งปี รวมเป็นปริมาณจำนวน 120,715 ตัน แต่ในปีพ.ศ.2543 เป็นปีที่สภาพอากาศหนาวเย็นกระตุ้นการออกดอกติดผลลำไยมาก เป็นประวัติกาล เป็นปี On Year คาดว่าจะมีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 636,794 ไร่ และผลผลิตลำไยประมาณ 358,420 ตัน (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร 2543 อ้างถึงกรมส่งเสริมการเกษตร 2543) และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับตัวเลขผลผลิต ตามตารางที่ 4/2 แล้ว จะมีผลผลิตประมาณ 382,258 ตัน จากปริมาณพื้นที่ให้ผลผลิต 546,083 ไร่ และเมื่อหักพื้นที่การทำลำไยนอกฤดูจำนวน 25,815 ไร่ (ตามตารางที่ 4/3) จะเหลือพื้นที่ให้ผลผลิต 520,268 ไร่ คูณด้วยผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 700 กิโลกรัม คิดเป็นผลผลิตคำนวณตามพื้นที่ใหม่จะเหลือผลผลิตในฤดู จำนวน 364,187.6 ตัน ซึ่งจะต่างกัน 5,767.6 ตัน คิดเป็น ร้อยละ 1.60 ทำให้เห็นว่าตารางที่ 4/2 อยู่ในระดับที่พอเชื่อถือได้

ดังนั้น เมื่อพิจารณาในอีก 5 ปีข้างหน้า ปี พ.ศ. 2547 ตามตารางที่ 4/2 นี้แล้ว คาดว่าไทยจะมีพื้นที่เพาะปลูกถึง 818,081 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต 727,415 ไร่ และจะให้ผลผลิต 509,191 ตัน และถ้าสถานการณ์อนาคตจะเป็นไปตามข้อมูลวิเคราะห์หรือใกล้เคียงจะส่งผลกระทบต่อการจัดการตลาดเป็นอย่างสูง ปริมาณผลผลิตที่สูงขึ้นถ้าปีใดเป็นปี On Year ของไทยแต่เป็นปี Off Year ของจีน ผลผลิตลำไยไทยก็ยังมีโอกาสผลักดันเข้าสู่ตลาดจีนได้ แต่ถ้าปีใดไทย On Year และจีนก็ On Year เช่นกัน จะเป็นปีที่สร้างปัญหาและความยุ่งยากในการจัดการตลาดลำไยในอนาคต ซึ่งคาดว่าสถานการณ์วิกฤตตลาดลำไยจะเกิดขึ้นภายใน 5 ปีข้างหน้านี้ เมื่อศึกษาเปรียบเทียบกับอัตราการเติบโตการเพาะปลูกลำไยของไทยและจีน ตามภาพที่ 4/1, 4/2 และพิจารณาประกอบร่วมตารางที่ 4/1, 4/2 ร่วมกับตารางที่ 4/4, 4/5

ตารางที่ 4/4 พื้นที่เพาะปลูก อัตราการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกเป็นร้อยละแต่ละปี
และปริมาณผลผลิตลำไยในประเทศจีน พ.ศ.2533 - 2543

ปี พ.ศ.	พื้นที่ (ไร่)	เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	ผลผลิต (ตัน)
2533	436,062	-	-	100,900
2534	538,652	102,590	23.53	140,500
2535	689,687	151,039	28.04	132,200
2536	885,062	195,375	28.33	129,300
2537	1,200,375	315,313	35.63	227,100
2538	1,664,562	464,187	38.67	284,500
2539	2,221,301	556,465	25.05	365,536
2540	2,777,500	556,465	20.00	495,800 (469,084.9)
เพิ่มขึ้นเฉลี่ยปี พ.ศ.2533 - 2540			28.46%	
2541	3,111,991.7	334,491	-	636,200
2542	3,446,482	334,491	-	882,219.98
2543	3,780,973.7	334,491	-	52,666.6 (1,177,148)

ที่มา : รายงานลำไย ซิงชิ่ง ทองคี (2541) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 - 2540 ปรับปรุงวิเคราะห์เพิ่มเติมตั้งแต่
ปี พ.ศ.2539 - 2543

หมายเหตุ : - อัตราการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ยร้อยละ 28.46 ต่อปี นับจากปี พ.ศ.2533 - 40 เฉลี่ยปีละ
334,491 ไร่

- พื้นที่เพาะปลูกปี 2540 จำนวน 2,777,500 ไร่ ผลผลิต 495,800 ตัน ได้จากรายงาน
สัมมนาถิ่นจี้และลำไยโลกที่กวางเจา มณฑลกวางตุ้ง อ่างในเปรมปรี (2543) และปริมาณ
ผลผลิตหลักจากตารางที่ 4 / 5 ในปี พ.ศ.2540 จีนจะให้ผลผลิตลำไย 469,084.9 ตัน
- พื้นที่เพาะปลูก พ.ศ.2541 - 2543 เป็นตัวเลขจากตารางพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี
- ผลผลิตปีพ.ศ.2543 เป็นปี Off Year ได้รับผลกระทบจากอากาศหนาวเย็น มีการประมาณ
การว่าจะมีผลผลิต ร้อยละ 5 ของปี พ.ศ.2542 เท่ากับ 52,666.6 ตัน ในขณะที่ตัวเลข
จาก ตารางที่ 4/5 ถ้าเป็นปีผลผลิตมาก (On Year) ผลผลิตจะให้ถึง 1,177,148 ตัน

ตามตารางที่ 4 / 4 แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของพื้นที่เพาะปลูกลำไยตามนโยบายของรัฐบาลจีนในการผลิตลำไยให้เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศและการส่งออก โดยที่พื้นที่ปลูกลำไย 3 มณฑล หลักคือ ฟูเจี้ยน กวางตุ้ง และกวางสี ในปี พ.ศ.2533 มีจำนวน 436,062 ไร่ มีผลผลิต 100,900 ตัน และในปี 2538 มีพื้นที่เพาะปลูก 1,664,562 ไร่ ผลผลิต 284,500 ตัน ในปีพ.ศ. 2540 มีพื้นที่เพาะปลูก 2,777,500 ไร่ ผลผลิต 495,800 ตัน เฉลี่ยอัตราการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2533 – 2540 จำนวน 334,491 ไร่ / ปี คิดเป็นร้อยละ 28.46 เมื่อพิจารณาตามตารางที่ 4 / 5 พื้นที่เพาะปลูกลำไยจีนคาดว่าจะมีพื้นที่ ในปี พ.ศ.2540 จะมีพื้นที่เพาะปลูกรวม 2,777,504 ไร่ มีพื้นที่ให้ผลผลิต 885,066 ไร่ และจะให้ผลผลิตจำนวน 469,084.9 ตัน ซึ่งจะเห็นได้ว่าปริมาณผลผลิตต่างกัน 26,715.1 ตัน คิดเป็นร้อยละ 5.38 นับว่าอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ตารางที่ 4 / 5 อยู่ในระดับพอเชื่อถือได้ และจากตารางที่ 4 / 5 ในปีพ.ศ.2541 มีพื้นที่เพาะปลูกจำนวน 3,111,991 ไร่ ผลผลิต 636,200 ตัน ปี พ.ศ.2542 จำนวน 3,446,482 ไร่ ผลผลิตคาดว่าจะมีปริมาณ 1,053,332 ตัน ซึ่งในความเป็นจริงปี 2542 เป็นปี On Year ของจีนปริมาณลำไยในฤดูกาลออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมากในประวัติศาสตร์ ราคาลำไยสดของจีนได้ตกต่ำลงมาเหลือราคาโลกกรัมละ 2 หยวน (ฮวง, 2543) ปริมาณลำไยในปี พ.ศ.2542 ของจีนตามตารางที่ 4 / 4 นี้ จำนวน 1,053,332 ตัน ยังไม่มีตัวเลขที่แสดงความชัดเจนจากแหล่งข้อมูลที่อ้างอิงได้ จะมีเพียงตัวเลขปริมาณในปี พ.ศ.2540 ที่แจ้งยืนยันจากมหาวิทยาลัยเกษตร ฟูเจี้ยนว่ามีปริมาณผลผลิต 495,800 ตัน และรับทราบจาก ฮวง (2543) แจ้งว่าลำไยของจีนในปีพ.ศ.2542 ส่วนใหญ่นำเข้าสู่ตลาดสด และขยายตัวการบริโภคของตลาดสดได้มากเพราะมีราคาถูกเพียงกิโลกรัมละ 2 หยวน หรือประมาณ 8 - 10 บาทต่อกิโลกรัม ส่วนที่ถูกนำไปแปรรูปทำลำไยอบแห้งคาดว่าจะมีปริมาณ 20,000 ตันแห้ง หรือประมาณ 60,000 ตันลำไยสด

สำหรับปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่ลำไยจีนกระทบความหนาวเย็นที่ดำเนินไปทำให้เกิดความเสียหายแก่ใบและกิ่งของลำไย บางส่วนถึงกับยืนต้นตาย เปรมปรี (2543) โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นหุบเขาในมณฑล กวางตุ้งมีลักษณะการถูกทำลายมากอาจเนื่องจากการถูกทำลายในลักษณะเป็น Frost หรือน้ำค้างแข็ง ซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลในตารางที่ 2 / 3 ที่แสดงว่าที่เมืองฟูเจี้ยน มณฑลฟูเจี้ยน ระหว่าง 15 - 17 มกราคม พ.ศ.2535 ถ้าระดับความสูงจากน้ำทะเล มากกว่า มีอัตราการทำลายที่สูงกว่าในระดับพื้นที่ต่ำกว่าปี พ.ศ.2543 จึงเป็นปีที่มีการประเมินว่าผลผลิตลำไยในปีพ.ศ.2543 นี้ คิดเป็นเพียงร้อยละ 5 ของปีพ.ศ. 2542 นับว่าเป็นปี Off Year ซึ่งตามตารางที่ 4 / 5 ถ้าเป็นปี On Year ของจีน คาดว่าจะมีปริมาณผลผลิตประมาณ 1,177,148 ตัน แต่เมื่อเป็นปี Off Year จึงคาดว่าน่าจะมีผลผลิตประมาณ 52,666.6 ตัน (ร้อยละ ของปี พ.ศ.2542)

ดังนั้น เมื่อพิจารณาในอีก 5 ปีข้างหน้า ปี พ.ศ.2547 ตามตารางที่ 4/5 นี้แล้ว คาดว่า จีนจะมีพื้นที่เพาะปลูกถึง 5,118,941 ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิต 3,780,977 ไร่ และจะให้ผลผลิต ถ้าเป็น ปี On Year จำนวน 1,901,857.7 ตัน และถ้าสถานการณ์อนาคตจะเป็นไปตามข้อมูลวิเคราะห์ หรือใกล้เคียงจะส่งผลต่อการจัดการตลาดเป็นอย่างสูง ซึ่งเป็นปริมาณที่เกินความสามารถ บริโภคจะกระทบต่อระดับราคาลำไยที่ตกต่ำอย่างกว้างขวาง ถ้าเรามีสมมุติฐานว่า จีนมีอัตราการ เติบโตของการปลูกในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา นับแต่ปี พ.ศ.2533 – 2543 น่าจะมีความอึดตัวในการขยาย พื้นที่เพาะปลูกตามนโยบายที่เร่งรัดของรัฐบาล เพื่อจะผลิตลำไยให้เพียงพอต่อการบริโภคลำไย ภายในประเทศ อัตราการชะลอ ตัวการเพาะปลูกน่าจะมีอัตราเร่งที่น้อยลง และเราสมมุติฐานว่า พื้นที่เพาะปลูกในปี พ.ศ.2545 น่าจะเป็นตัวแทนในเชิงของการวิเคราะห์ที่ดี เมื่อนำตารางที่ 4/5 มาพิจารณา ในปี พ.ศ.2545 จีนจะมีพื้นที่เพาะปลูกรวม 4,449,959 ไร่ มีพื้นที่ให้ผลผลิต 3,111,995 ไร่ ปริมาณผลผลิตถ้าเป็นปี On Year จะให้ปริมาณผลผลิต 1,649,357.35 ตัน ซึ่ง นับว่าเป็นปริมาณที่มากมาย และจะส่งผลกระทบต่อตลาดของลำไยไทยจีน และในตลาดโลก

2. เปรียบเทียบความสัมพันธ์กับการส่งออกของผลผลิตลำไยไทยกับการบริโภคภายใน ประเทศ

จากข้อมูลในตารางที่ 2/1 ซึ่งแสดงปริมาณของลำไยส่งออกทั้งลำไยสด แห้ง กระป๋อง แห้งแข็ง ปี พ.ศ.2533 – 2542 เพื่อให้การวิเคราะห์ให้เป็นฐานข้อมูลปริมาณลำไยเป็นลำไยสดทั้งหมด โดยการ คำนวณจากปริมาณลำไยแห้ง 1 ส่วน ต่อลำไยสด 3 ส่วน และลำไยกระป๋อง 1 ส่วน ต่อลำไยสด 2 ส่วน ลำไยแห้งแข็ง 1 ส่วน เท่ากับลำไยสด 1 ส่วน จึงพัฒนาข้อมูลตัวเลขทั้งหมดมาแสดงในตารางที่ 4/6 สำหรับตัวเลขปริมาณผลผลิตในปี พ.ศ.2539 , 2540 มี การปรับฐานปริมาณที่คาดว่าจะใกล้เคียงจริง เพราะปริมาณการส่งออกมีตัวเลขใกล้เคียงปริมาณผลผลิตทั้งปี ซึ่งถ้ามีการบริโภคภายในประเทศซึ่ง แต่ละปีไม่น้อยกว่า 30,000 – 37,000 ตัน/ปี (อ้างถึงแผนภูมิที่ 2/3) มาพิจารณาประกอบแล้ว ควรจะมี การปรับตัวเลขผลผลิตในปี พ.ศ.2539 และ2540 ใหม่ โดยในปี พ.ศ.2539 ปริมาณผลผลิต 196,042 ตัน หัก การส่งออก 174,098 ตัน เหลือเท่ากับ 21,944 ตัน ซึ่งน้อยกว่าที่ควรจะเป็น จึงเพิ่มปริมาณบริโภคภายใน ประเทศอีก 10,000 ตัน เพราะฉะนั้นปริมาณผลผลิตปี พ.ศ.2539 จึงควรเป็น 206,042 ตัน ในปี พ.ศ.2540 ปริมาณผลผลิต 236,355 ตัน หักการส่งออก 228,049 ตัน เหลือเท่ากับ 8,306 ตัน จึงเพิ่มปริมาณการ บริโภคภายในประเทศอีก 25,000 ตัน เพราะฉะนั้นผลผลิตในปี พ.ศ.2540 จึงควรเป็น 261,385 ตัน

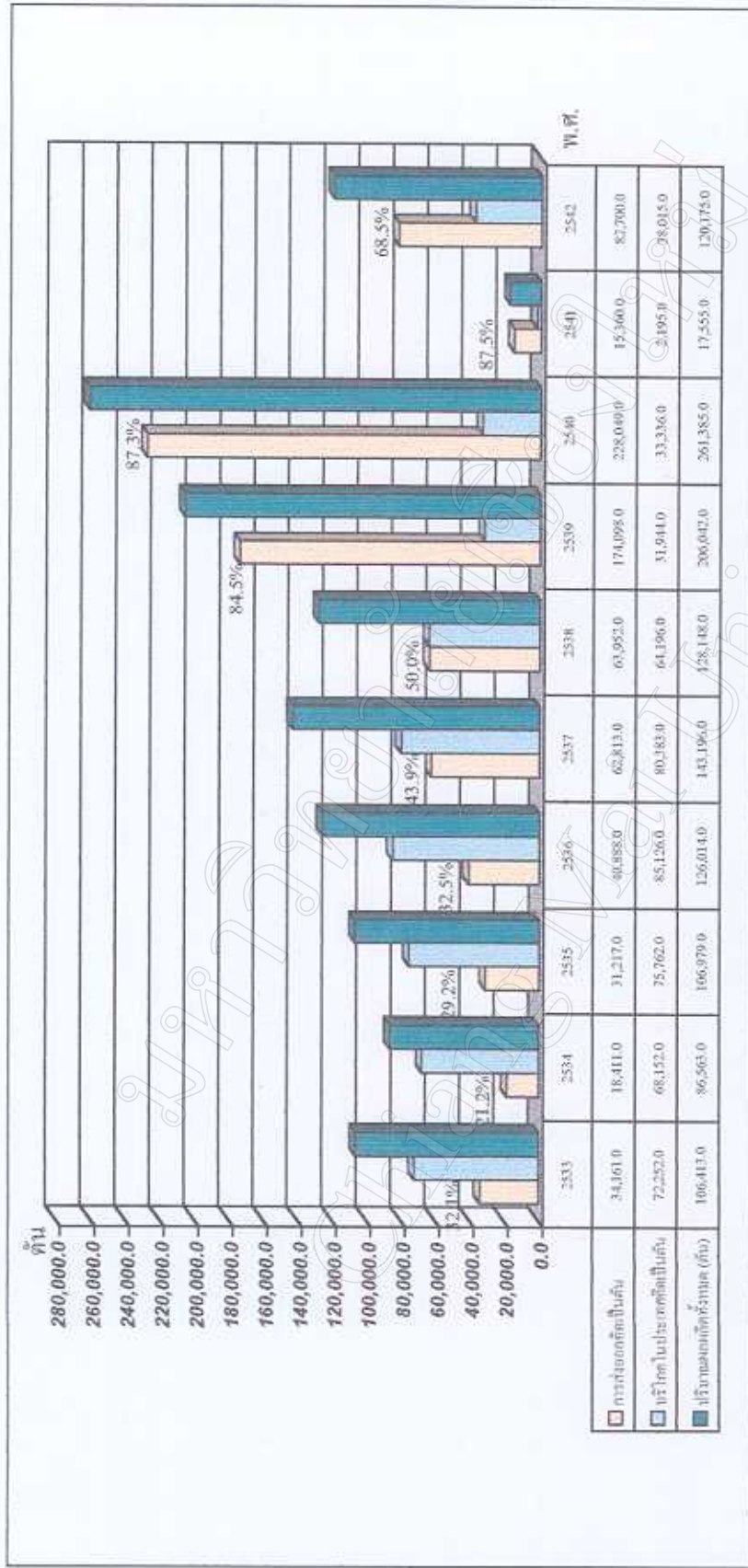
ตารางที่ 4 / 6 เปรียบเทียบปริมาณการบริโภคภายในประเทศและการส่งออกต่างประเทศ - แห่ง - กระป๋อง - แห่งแข็ง ปี พ.ศ.2533 - 2542
โดยคิดเป็นปริมาณลำไยสด

ปี พ.ศ.	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542
ประเภท(ตัน)										
ปริมาณผลผลิตทั้งหมด	106,413	86,563	106,979	126,014	143,196	128,148	196,042 (206,042)	236,335 (261,385)	17,555	120,715
ปริมาณส่งออกลำไยสด	14,355	7,618	12,811	21,310	32,628	31,719	61,053	81,633	2,581	43,997
ปริมาณส่งออกลำไยแห้ง	2,511	2,340	2,172	2,637	10,005	10,965	80,550	114,231	2,838	20,310
ปริมาณส่งออกลำไยกระป๋อง	17,108	8,146	15,946	16,782	20,040	21,108	32,264	31,946	9,722	17,644
ปริมาณส่งออกลำไยแช่แข็ง	187	307	288	159	140	160	231	239	219	749
รวมปริมาณส่งออกทั้งหมด	34,161	18,411	31,217	40,888	62,813	63,952	174,098	228,049	15,360	82,700
การส่งออกคิดเป็นร้อยละ	32.1	21.2	29.2	32.5	43.9	50.0	88.8 (84.5)	96.5 (87.3)	87.5	68.5
บริโภคในประเทศคิดเป็นร้อยละ	67.9	78.8	70.8	67.5	56.1	50.0	11.2 (15.5)	3.5 (12.7)	12.5	31.5
บริโภคในประเทศ (ตัน)	72,252	68,152	75,762	85,126	80,383	64,196	21,944 (31,944)	8,306 (33,336)	2,195	38,015

ที่มา : จากตารางที่ 2 / 1 นำมาคำนวณเป็นปริมาณลำไยสด (ตัน)

หมายเหตุ : คำนวณจาก - ลำไยแห้ง 1 ตัน มาจากลำไยสด 3 ตัน , - ลำไยกระป๋อง 1 ตัน มาจากลำไยสด 2 ตัน
: ตัวเลขในปี พ.ศ. 2539 , 2540 "ได้มีการปรับปรุงตัวเลข และใช้ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขในการอ้างอิง

ภาพที่ 4/3 ผลผลิตรวมและเปรียบเทียบปริมาณการส่งออกกับการบริโภคภายในประเทศ คิดเป็นปริมาณถ้ำไยสด ปี พ.ศ.2533 - 2542

ที่มา : จากตารางที่ 4/6 ปริมาณการส่งออกถ้ำไยสด - แห้ง - กระป๋อง - แช่แข็ง ปี พ.ศ.2533 - 2542
 หมายเหตุ : คำนวณจาก - ถ้ำไยแห้ง 1 ตัน มาจากถ้ำไยสด 3 ตัน ; ถ้ำไยกระป๋อง 1 ตัน มาจากถ้ำไยสด 2 ตัน

ตามตารางที่ 4 / 6 สัดส่วนปริมาณของการส่งออกลำไยไปต่างประเทศ มีสัดส่วนที่สูงมากขึ้นเรื่อยๆ และมีบทบาทที่สำคัญต่อกลไกการตลาด ที่จะส่งผลกระทบต่อระดับราคาลำไยสดของเกษตรกรชาวสวนลำไย โดยในปี พ.ศ.2533 เราส่งออกจำนวน 34,161 ตัน คิดเป็นร้อยละ 32.1 ของปริมาณผลผลิต 106,413 ตัน และในปี พ.ศ.2538 ปริมาณส่งออกคิดเป็น ร้อยละ 50 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และในปีพ.ศ.2539 , 2540 ปริมาณการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 84.5 และร้อยละ 87.3 ตามลำดับ คิดเป็นปริมาณการส่งออกจำนวน 174,098 ตัน และ 228,049 ตัน ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าสัดส่วนของการส่งออกที่สูงถึงร้อยละ 85 มีบทบาทสำคัญต่อการตลาดของลำไยทั้งหมดของไทยอาจจะกล่าวได้ว่า ไทยต้องพึ่งพาการส่งออกลำไยมากกว่าร้อยละ 85 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด ซึ่งนับวันมีแต่จะมีปริมาณของผลผลิตที่เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวกับพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นดังแสดงให้เห็น ตามตารางที่ 4 / 1 และ ภาพที่ 4 / 1

อาจจะสรุปได้ว่า ลำไยของประเทศไทยต้องพึ่งพาการส่งออกไปต่างประเทศประมาณร้อยละ 85 คิดเป็นปริมาณผลผลิต 174,098 ตัน ในปี พ.ศ.2539 และร้อยละ 87.3 คิดเป็นปริมาณ 228,049 ตัน ในปี พ.ศ.2540 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมดจำนวน 206,042 ตัน ในปีพ.ศ.2539 และ 261,385 ตัน ตามลำดับ ดังนั้นการส่งออกจึงเป็นกลไกการตลาดที่สำคัญที่สุด ซึ่งจะมีผลต่อการขึ้นของระดับราคาลำไยของเกษตรกรชาวสวน

3. เปรียบเทียบปริมาณและมูลคาลำไยของประเทศไทยที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ

โดยแสดงให้เห็นว่าฮ่องกงและจีนมีการนำเข้ลำไยของประเทศไทยเทียบกับประเทศอื่น

การส่งออกลำไยของประเทศไทยไปยังประเทศต่าง ๆ ได้มีการแสดงทั้งปริมาณและมูลค่าที่ส่งเข้าไปแต่ละประเทศ มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกไปยังฮ่องกงและจีนเริ่มมีบทบาทสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปี พ.ศ.2539 – 2540 ฮ่องกงและจีน เป็นประเทศส่งออกหลักของประเทศไทย โดยแสดงปริมาณส่งออกลำไยทั้งหมด คือสด แห้ง กระจับปี่ แช่แข็ง (ดังแสดงในตารางที่ 4 / 7) โดยในปี พ.ศ.2538 ประเทศไทยส่งลำไยไปฮ่องกงและจีน คิดเป็นร้อยละ 50 ของการส่งออกทั้งหมด คิดเป็นปริมาณ 31,889 ตัน (ดังแสดงตามภาพที่ 4 / 4) และในปี พ.ศ. 2539 ได้เพิ่มขึ้นมาเป็นร้อยละ 74 คิดเป็นปริมาณ 130,824 ตัน (ดังแสดงตามภาพที่ 4 / 5) และในปี พ.ศ.2540 ได้เพิ่มปริมาณการส่งออกมาเป็นร้อยละ 78 คิดเป็นปริมาณ 178,967 ตัน (ดังแสดงตามภาพที่ 4 / 6) แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการตลาดส่งออกของไทยไปยังฮ่องกงและจีน เมื่อเทียบกับประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ แคนาดา และประเทศอื่นๆ (ดังแสดงรายละเอียดตามภาพที่ 4 / 7)

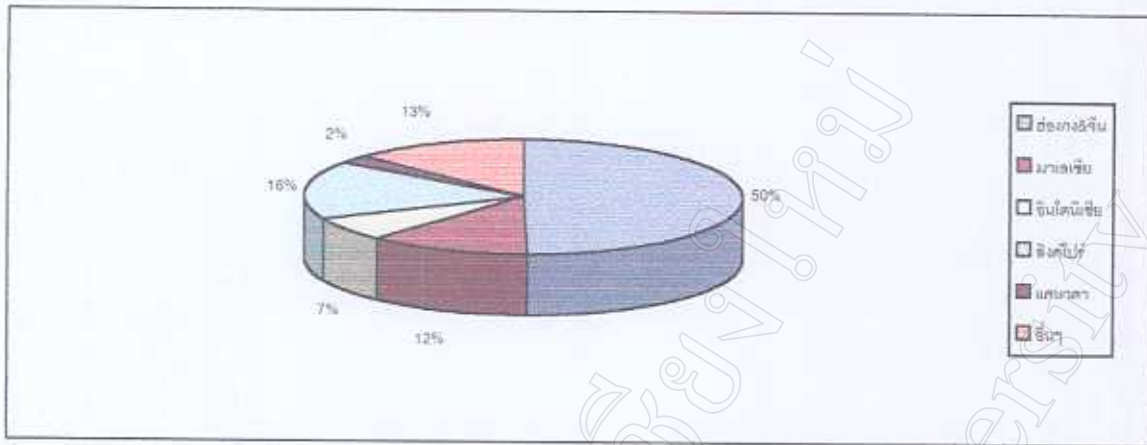
ตารางที่ 4/7 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกค้าขายทั้งหมด (สด - แห้ง - กระบอง - แช่แข็ง) ไปต่างประเทศ
โดยคิดเป็นปริมาณค้าขายสด

ปี พ.ศ. ประเทศ	2536		2537		2538		2539		2540		2541	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
ฮ่องกง&จีน	14,642.0	282.7	29,374.0	633.1	31,889.0	732.7	130,824.0	2,025.4	178,967.0	3,719.3	6,240.4	213.1
มาเลเซีย	4,889.0	69.6	10,978.0	205.2	7,560.0	153.8	13,712.0	208.1	15,404.0	397.7	1,511.0	64.8
อินโดนีเซีย	2,268.0	48.5	3,253.0	62.7	4,263.0	104.9	6,215.0	150.2	9,108.0	208.5	-	-
สิงคโปร์	10,617.0	221.0	9,959.0	238.4	10,544.0	253.5	12,263.0	278.1	12,056.0	304.7	1,720.4	76.5
แคนาดา	1,380.0	42.1	1,728.0	64.5	1,381.0	62.3	1,572.0	67.9	1,443.0	74.0	372.7	38.3
อื่นๆ	7,092.0	178.5	7,521.0	179.9	8,315.0	195.0	9,512.0	224.6	11,071.0	326.5	5,515.5	135.2
รวม	40,888.0	842.4	62,813.0	1,383.8	63,952.0	1,502.2	174,098.0	2,954.3	228,049.0	5,030.7	15,360.0	528.0

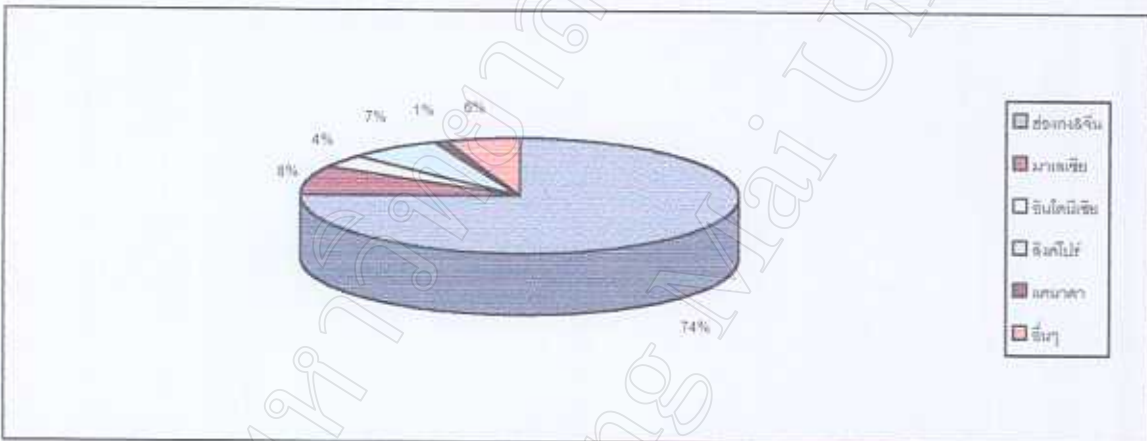
ที่มา : ปรับปรุงจากกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ , กรมศุลกากร

อ้างอิงใน คำขอพิชของของเชียงใหม่ - คำพูน สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ (2542)

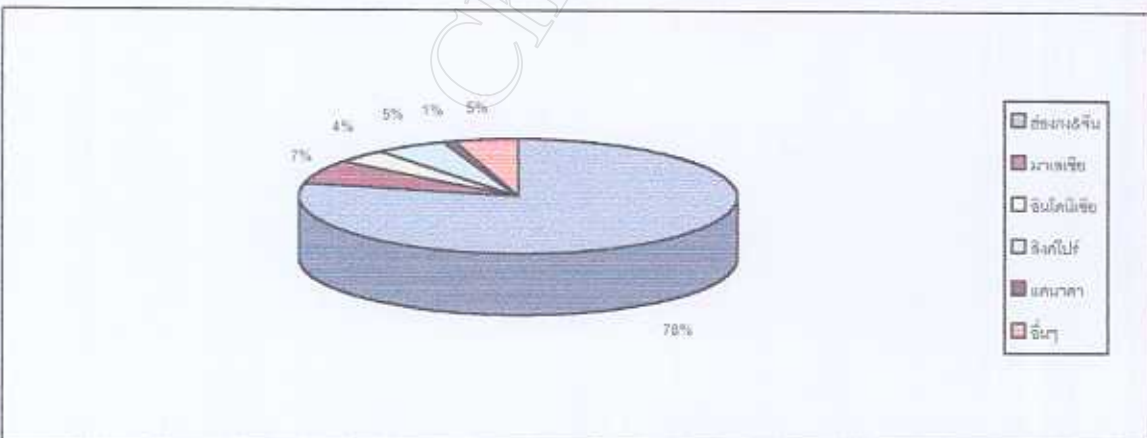
ภาพที่ 4/4 การส่งออกกล้วยไปต่างประเทศของปี พ.ศ.2538

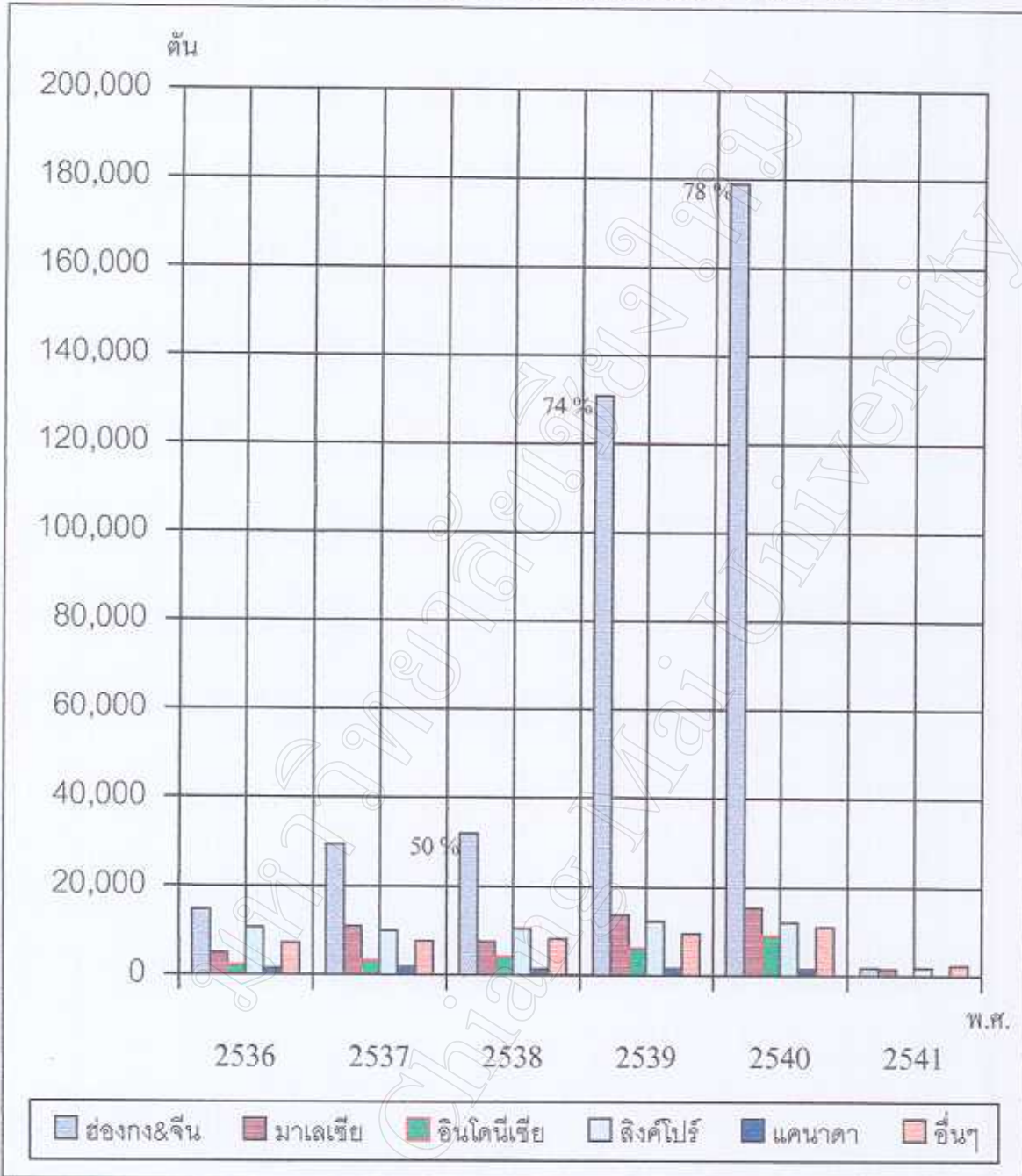
ภาพที่ 4/5 การส่งออกกล้วยไปต่างประเทศของปี พ.ศ.2539

ภาพที่ 4/6 การส่งออกกล้วยไปต่างประเทศของปี พ.ศ.2540

ภาพที่ 4/7 ปริมาณนำเข้าลำไยจากประเทศไทยของต่างประเทศ พ.ศ. 2536 - 2541

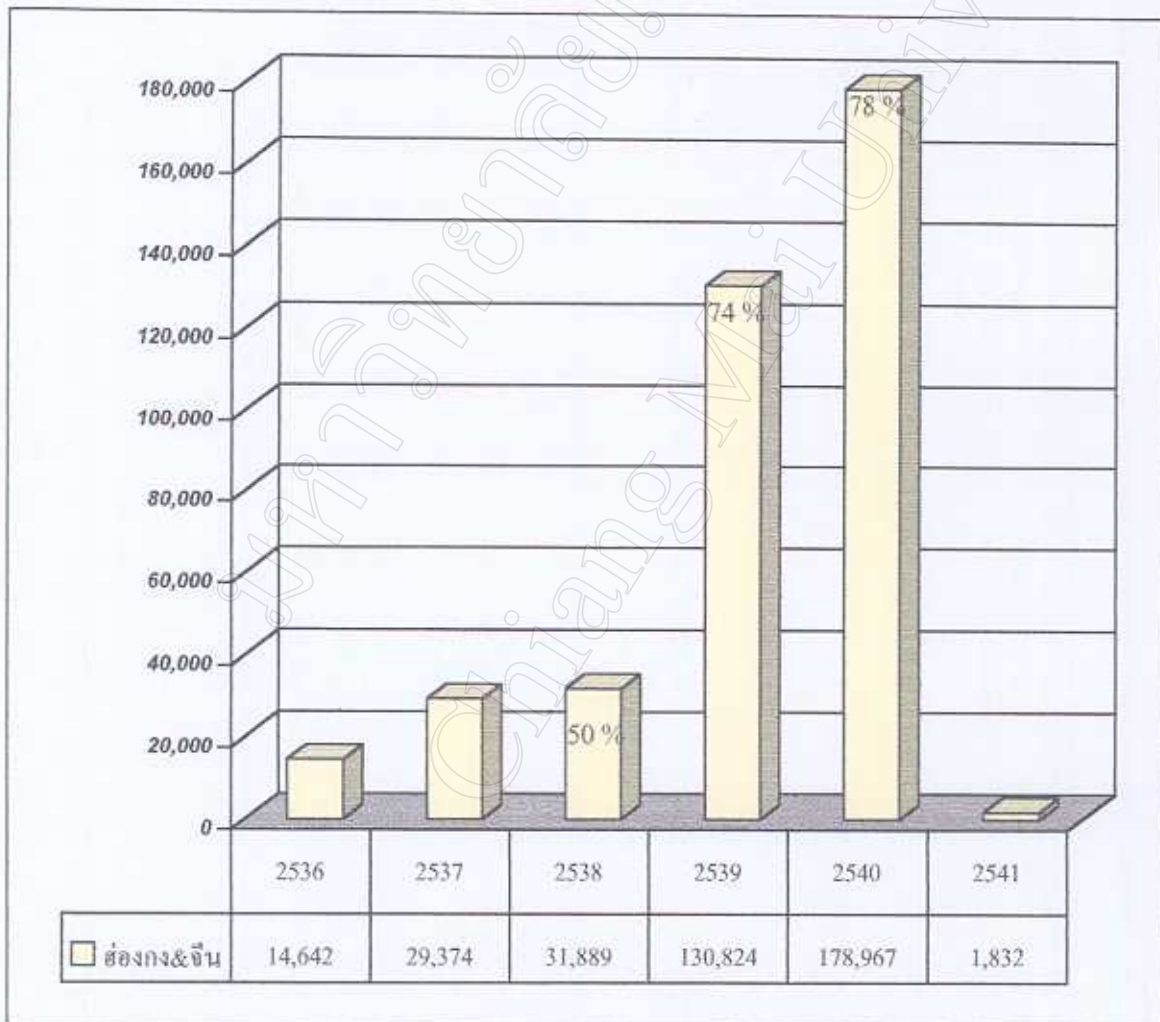
ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง

หมายเหตุ : ปริมาณลำไยทั้งหมดที่ส่งออกจากประเทศไทยไปยังประเทศผู้บริโภครวมทั้งปริมาณลำไยสด แห้ง กระจับป่อง และแช่แข็ง โดยคำนวณลำไยแห้ง 1 เท่ากับลำไยสด 3 ตัน และลำไยกระจับป่อง 1 ตันเท่ากับลำไยสด 2 ตัน ให้เป็นปริมาณลำไยสดรวมทั้งหมด

จากตารางที่ 4/7 และภาพที่ 4/4, 4/5, 4/6 และ 4/7 แสดงให้เห็นว่าฮ่องกงและจีนมีบทบาทสูงมาก ในการเป็นผู้นำเข้าลำไยจากประเทศไทย ทั้งสด แห้ง กระป๋อง และแช่แข็ง โดยในปี พ.ศ.2538 เป็นผู้นำเข้าลำไยจากประเทศไทย คิดเป็นร้อยละ 50 ปริมาณ 31,889 ตัน มูลค่า 732.7 ล้านบาทของทั้งหมด ในปี พ.ศ.2539 ได้เพิ่มขึ้นมาเป็นร้อยละ 74 ปริมาณ 138,824 ตัน มูลค่า 2,025.4 ล้านบาท และในปี พ.ศ.2540 ได้เพิ่มขึ้นมาเป็นร้อยละ 78 ปริมาณ 178,967 ตัน มูลค่า 3,719.3 ล้านบาทปริมาณส่งออกจากประเทศไทยพึ่งพาต่อการนำเข้าลำไยของฮ่องกงและจีนเป็นหลักสำคัญที่สุด ดังแสดงตามภาพที่ 4/8

ภาพที่ 4/8 ปริมาณนำเข้าลำไยจากประเทศไทยของประเทศฮ่องกงและจีน

พ.ศ. 2536 – 2541

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง

พอสรุปได้ว่า อ่องกงและจีน เป็นตลาดส่งออกที่สำคัญที่สุด ของประเทศไทยโดยในปี พ.ศ.2540 ส่งออกมากถึงร้อยละ 78 ดังแสดงให้เห็นตามภาพที่ 4/8

**4. เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของปริมาณและมูลค่า ผลผลิตลำไยโดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มหลัก
คือ ลำไยสด ลำไยอบแห้ง ลำไยกระป๋อง และลำไยแช่แข็ง**

จากตารางที่ 2 / 1 เมื่อนำข้อมูลมาแสดงถึงปริมาณและมูลค่าของการส่งออกลำไยสด แห่งกระป๋อง แช่แข็ง ปี พ.ศ.2533 – 2542 โดยคิดเป็นปริมาณลำไยสด จึงแสดงตัวเลขของปริมาณและมูลค่าลำไยดังมีรายละเอียดตามรางที่ 4/8 และอธิบายเป็นกราฟเส้นแสดงปริมาณและมูลค่าของลำไยสด แห่งกระป๋อง แช่แข็ง และปริมาณรวมของผลผลิตทั้งหมดตามภาพที่ 4/9 และ 4/10 พร้อมทั้งเสนอเป็นสัดส่วนวงกลม แสดงปริมาณแต่ละกลุ่มเป็นร้อยละ ในปี พ.ศ.2538 ตามภาพที่ 4/11 ในปี พ.ศ.2539 ตามภาพที่ 4/12 และในปี พ.ศ.2540 ตามภาพที่ 4/13

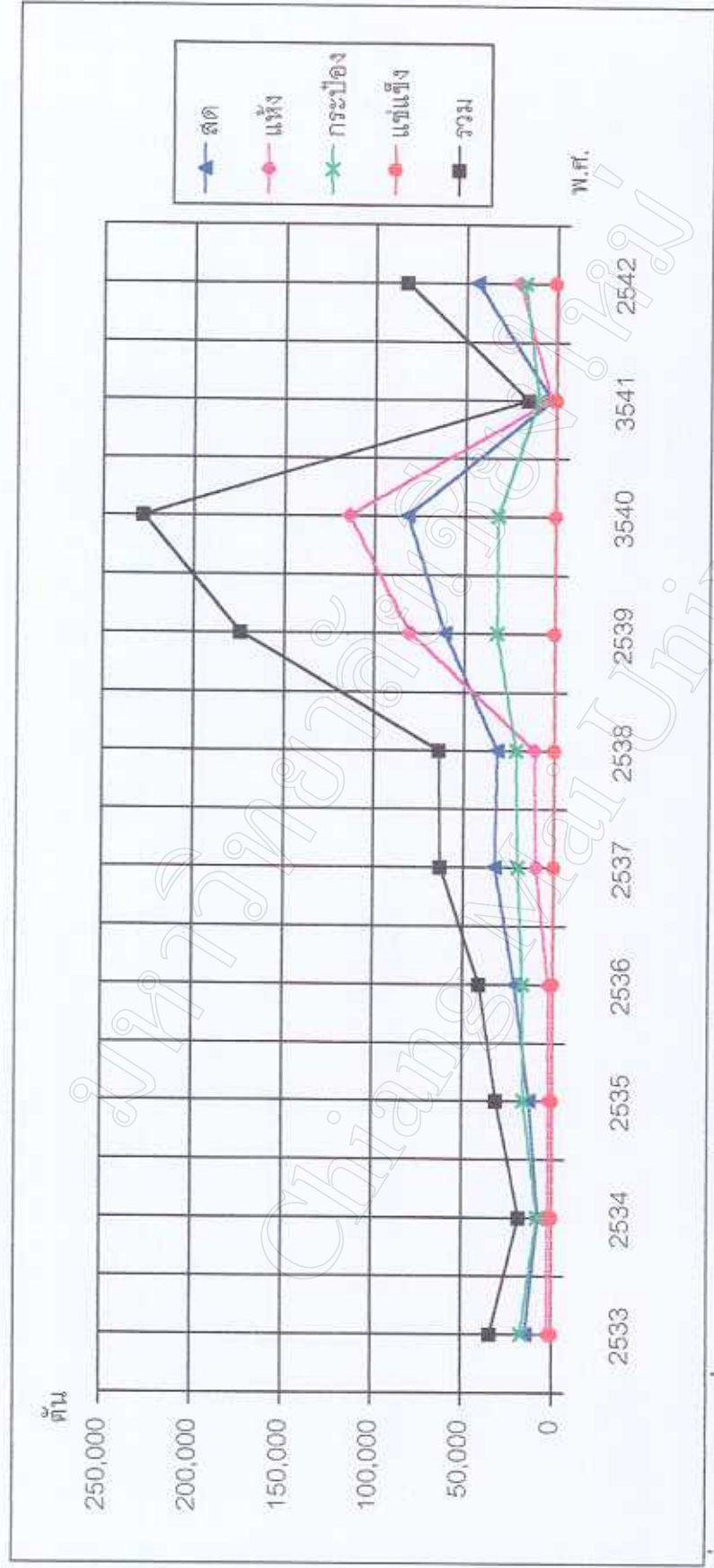
ตารางที่ 4/8 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวสาลี - แห่ง - กระบุง - ปี พ.ศ.2533 - 2542 โดยคิดเป็นปริมาณข้าวสาลี

ประเภท ปี พ.ศ.	สด		แห้ง		กระบุง		แห่ง		รวม	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
2533	14,355	211.111	2,511	81.071	17,108	254.482	187	9.387	34,161	556.051
2534	7,618	162.620	2,340	105.219	8,146	167.410	307	17.177	18,411	452.426
2535	12,811	297.725	2,172	117.726	15,946	291.692	288	18.417	31,217	725.560
2536	21,310	398.059	2,637	86.029	16,782	338.384	159	9.878	40,888	842.350
2537	32,628	756.454	10,005	248.225	20,040	370.469	140	8.642	62,813	1,383.79
2538	31,719	882.141	10,965	195.514	21,108	415.152	160	9.427	63,952	1,502.23
2539	61,053	1,286.3	80,550	1,046.1	32,264	609.273	231	12.570	174,098	2,954.28
2540	81,633	2,119.9	114,231	2,142.9	31,946	753.100	239	14.800	228,049	5,030.70
2541	2,581	150	2,838	946	9,722	273	219	20	15,360	528.00
2542	43,997	1,147	20,310	437	17,644	469	749	45	82,700	2,098.00

ที่มา : จากตารางที่ 2/1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกข้าวสาลี ปี พ.ศ.2529 - 2542

หมายเหตุ : ถ้าโยแห้ง 1 ตัน มาจาก ถ้าโยสด 3 ตัน ถ้าโยกระบุง 1 ตัน มาจากถ้าโยสด 2 ตัน

ภาพที่ 4/9 ปริมาณการส่งออกก๊าซไฮสตา - แห้ง - กระป๋อง - แห้งแข็ง และปริมาณรวม ระหว่างปี พ.ศ.2533 - 2542 โดยคิดเป็นปริมาณก๊าซไฮสตา

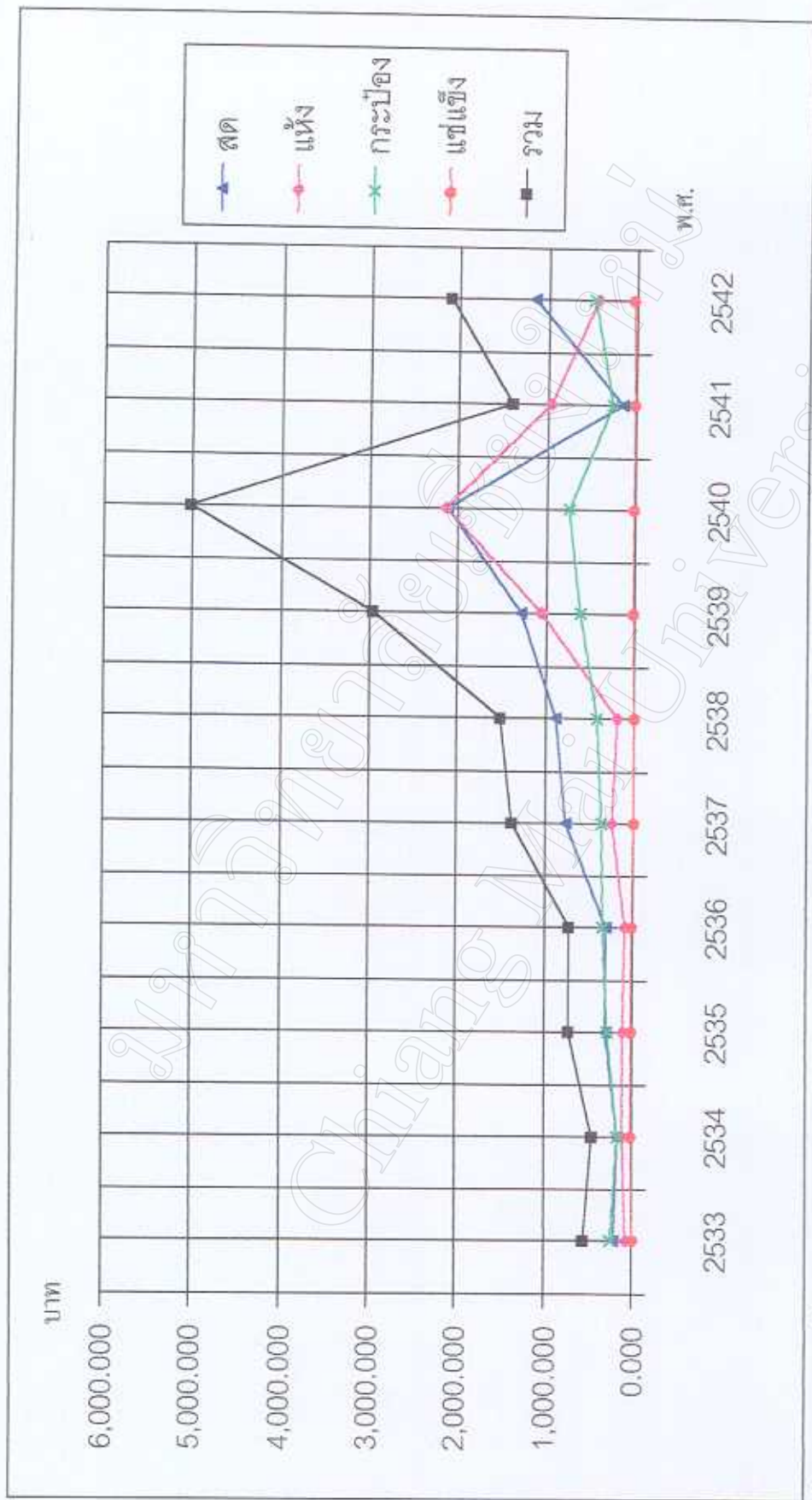

ที่มา : จากตารางที่ 2/1 นำมาคำนวณเป็นปริมาณก๊าซไฮสตา (ตัน)

หมายเหตุ : ปริมาณส่งออกก๊าซไฮแห้งและกระป๋อง เมื่อต้นกับมาหาการใช้ปริมาณก๊าซไฮสตาได้โดยคำนวณจาก

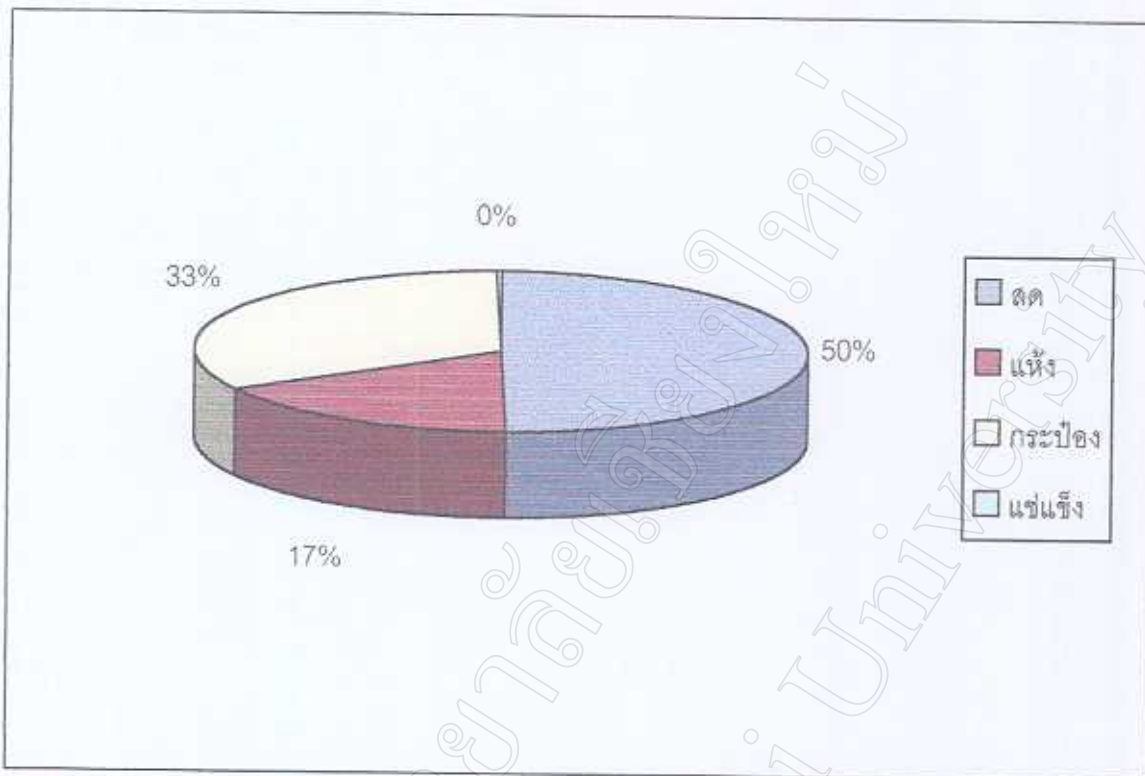
- ถ้าไฮแห้ง 1 ตัน มาจากก๊าซไฮสตา 3 ตัน
- ถ้าไฮกระป๋อง 1 ตัน มาจากก๊าซไฮสตา 2 ตัน

ภาพที่ 4/10 มูลค่าการส่งออกกล้วยสด - แห้ง - กระป๋อง - แช่แข็ง และมูลค่ารวม ระหว่างปี พ.ศ.2533 - 2542

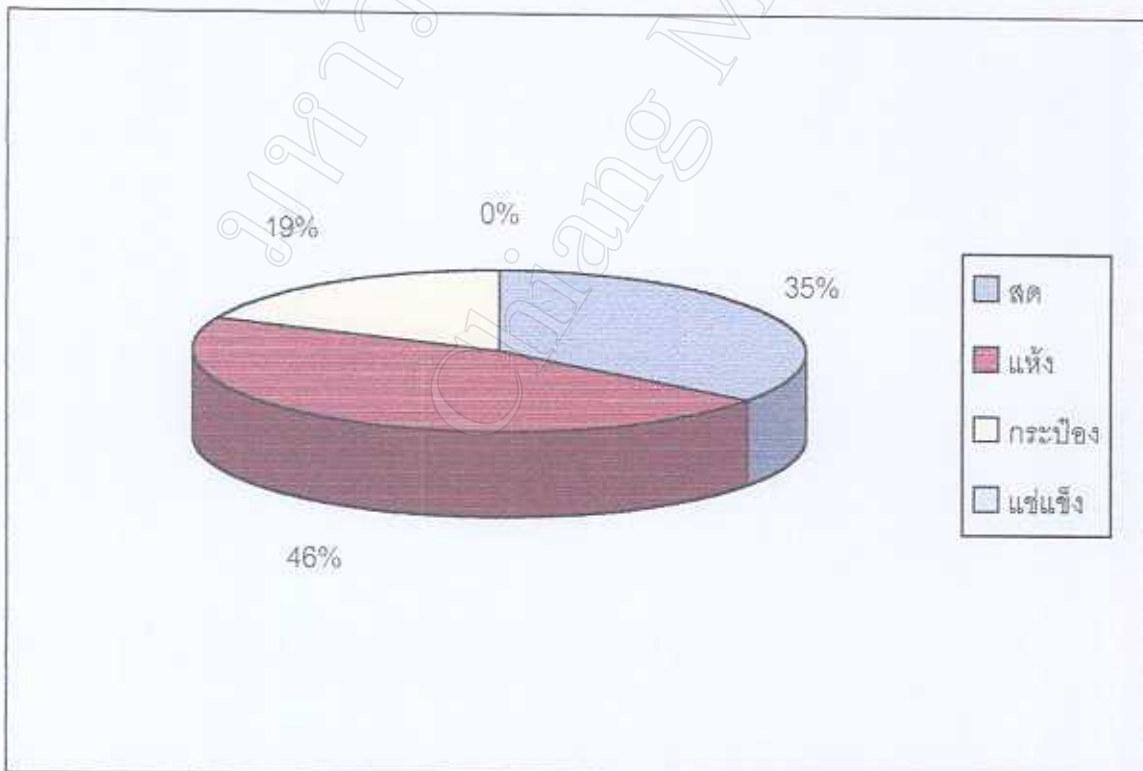

ที่มา : จากตารางที่ 2 / 1

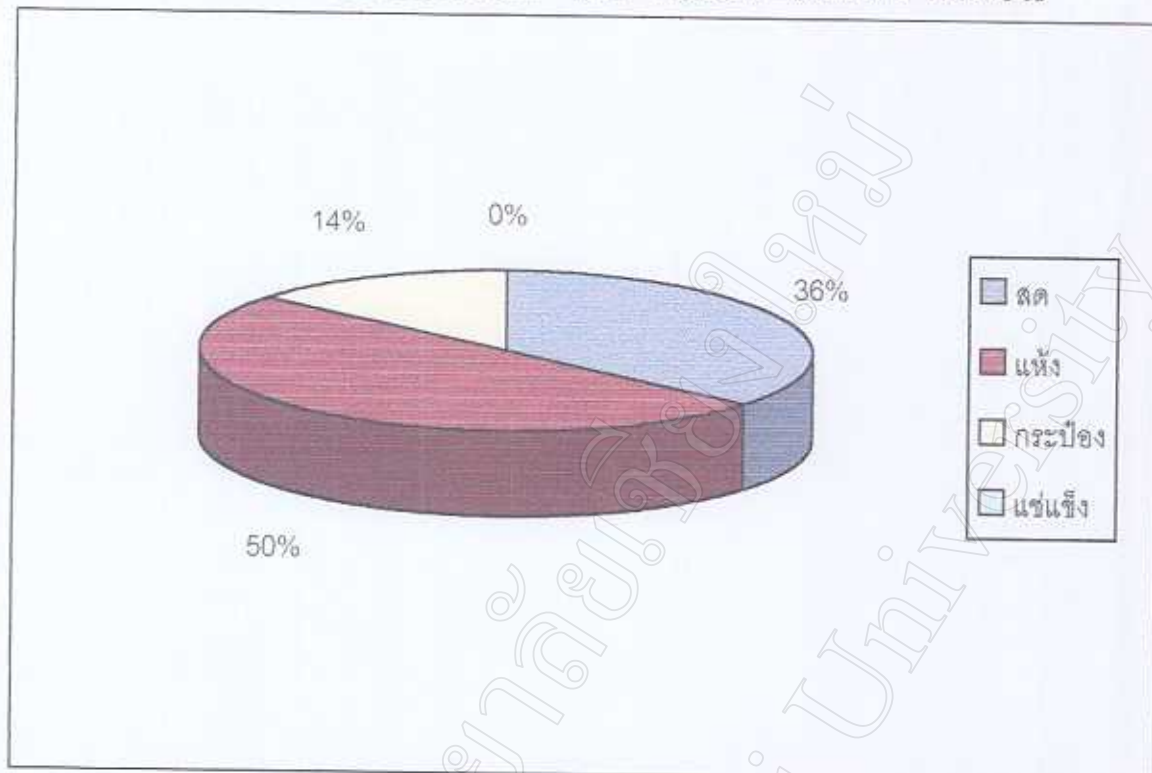
ภาพที่ 4 / 11 ปริมาณการส่งออกกล้วยสด - แห้ง - กระจ่าง - แห้งแข็ง ปี พ.ศ.2538

ภาพที่ 4 / 12 ปริมาณการส่งออกกล้วยสด - แห้ง - กระจ่าง - แห้งแข็ง ปี พ.ศ.2539

ภาพที่ 4 / 13 ปริมาณการส่งออกลำไยสด - แห้ง - กระป๋อง - แช่แข็ง ปี พ.ศ.2540

ตามตารางที่ 4/8 และภาพที่ 4/9, 4/10, 4/11, 4/12 และ 4/13 แสดงให้เห็นปริมาณการส่งออกของ

ลำไยสด มีการขยายตัวการส่งออกได้มากขึ้นนับจาก ปี พ.ศ.2538 มีปริมาณการส่งออก 31,719 ตัน มูลค่า 882 ล้านบาท และในปี พ.ศ.2539, 2540 มีปริมาณการส่งออกลำไยสด 61,053 ตัน มูลค่า 1,286 ล้านบาท และ 81,633 ตัน มูลค่า 2,119.9 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งนับเป็นปริมาณที่ส่งออกมากที่สุดในช่วง 2 ปีนี้ ในขณะที่

ลำไยส่งออกระป๋อง ในปี พ.ศ.2538 ส่งออกได้ปริมาณ 21,108 ตันลำไยสด (10,554 ตันลำไยกระป๋อง) มูลค่า 415 ล้านบาท และในปี พ.ศ.2539, 2540 ส่งออกลำไยกระป๋องคิดเป็นปริมาณ 32,264 ตันลำไยสด (16,132 ตันลำไยกระป๋อง) มูลค่า 609 ล้านบาท และ 31,946 ตันลำไยสด (15,973 ตันลำไยกระป๋อง) มูลค่า 753 ล้านบาท ตามลำดับ ความสามารถในการดูดซับปริมาณลำไยสดของกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง สูงสุดจะอยู่ระดับไม่เกิน 35,000 ตันลำไยสด

ลำไยแช่แข็ง นับแต่ปี พ.ศ.2533 จนถึง 2542 มีปริมาณการส่งออกอยู่ในระดับเฉลี่ยประมาณ 270 ตันต่อปี ซึ่งก็ยืนยันว่า มีปริมาณที่น้อยมากถ้าเทียบกับผลผลิตในปี พ.ศ.2539 - 2540

ลำไยแห้ง ได้มีการส่งออกในปี พ.ศ.2538 ประมาณ 10,965 ตันลำไยสด (3,655 ตันลำไยแห้ง) มูลค่า 195 ล้านบาท แต่ในปี พ.ศ.2539 ปริมาณลำไยแห้งกลับมีปริมาณที่สูงกว่าลำไยสด โดยคิดเป็นปริมาณ 80,550 ตันลำไยสด (26,850 ตันลำไยแห้ง) มูลค่า 1,046 ล้านบาท และ ในปี พ.ศ. 2540 คิดเป็น 114,231 ตันลำไยสด (38,077 ตันลำไยแห้ง) มูลค่า 2,142.9 ล้านบาท นับได้ว่า ลำไยแห้งได้มีบทบาทที่สำคัญสูงกว่าลำไยสดและลำไยกระป๋อง นับแต่ปี พ.ศ.2539 , 2540 เป็นต้นมา

พอจะสรุปได้ว่า การส่งออกลำไยแห้ง มีความสำคัญต่อกลไกการตลาด ของลำไยทั้งปริมาณ และมูลค่าที่มีบทบาทนำมากกว่าลำไยสดเพื่อการส่งออก และลำไยกระป๋อง นับต่อจากนี้ไป และลำไยแห้งเป็นกลไกการตลาดที่สำคัญที่สุด ต่อการรักษาฐานระดับราคาของลำไยสด ของเกษตรกรชาวสวน ซึ่งจะส่งผลทำให้ระดับราคาลำไยสดที่ส่งโรงงานอาหารกระป๋อง และราคาลำไยสดเพื่อบรรจุตะกร้า ในการส่งออกต่างประเทศอยู่ในระดับราคาที่จะต้องสูงกว่า หรืออยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับราคาลำไยร่วงที่ส่งเข้าสู่ระบบตลาดของลำไยแห้ง

5. เปรียบเทียบการตลาดลำไยของประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

การที่ลำไยประเทศไทยต้องพึ่งตลาดส่งออกไปยังฮ่องกงและจีน ปี พ.ศ.2539 , 2540 คิดเป็นอัตราร้อยละ 74 และ 78 ตามลำดับ โดยคิดเป็นปริมาณ 130,824 และ 178,967 ตันลำไยสด ตามลำดับ ในขณะที่สาธารณรัฐประชาชนจีน มีนโยบายที่จะเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกลำไยให้มีผลผลิตเพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ชัดจากการเพิ่มขึ้นของพื้นที่เพาะปลูกลำไย ของสาธารณรัฐประชาชนจีน จากปี พ.ศ.2533 ซึ่งมีเพียง 436,062 ไร่ มาเป็น 2,777,500 ไร่ ในปี พ.ศ.2540 ซึ่งมีอัตราการเพิ่มขึ้นปีละ 334,491 ไร่ หรือเฉลี่ยร้อยละ 28.46 ในปี พ.ศ.2542 เป็นปีที่สาธารณรัฐประชาชนจีนมีผลผลิตลำไยมาก (On Year) ได้เกิดภาวะถดถอยโดยมีราคาลำไยสดที่ราคาถ่วงโลกรับละ 2 หยวน (8-10 บาท) ปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่ผลผลิตลำไยของประเทศไทยมาก (On Year) แต่เป็นปีผลผลิตน้อยของสาธารณรัฐประชาชนจีน (Off Year) จึงเป็นจุดอ่อนคลายทางการตลาดที่จะพึ่งตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนได้มากกว่าร้อยละ 78 จากปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้นถึง 358,420 ตันลำไยสด

ในปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่ประเทศไทยมีผลผลิตลำไยสูงสุดเป็นประวัติการณ์ มีปริมาณผลผลิตถึง 358,420 ตัน จนทำให้ระดับราคาลำไยตกต่ำ ราคาลำไยสดส่งออกในช่วงต้นฤดูเกรด A ราคา 17 บาทต่อกิโลกรัม ได้ลดต่ำลงมาอยู่ระดับราคา 10 บาทต่อกิโลกรัม ในช่วงที่ผลผลิตออกมาในช่วงฤดูการผลิต

(Peak) ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยวลำไยสดส่งออก (ลำไยตะกร้า) กิโลกรัมละ 6 บาท จึงทำให้เหลือผลต่างให้ชาวสวนลำไยต่ำ จึงมีการเบี่ยงเบนตลาดจากลำไยสดส่งออกไปสู่การทำลำไยแห้งเพื่อการส่งออกแทน โดยราคาลำไยสดร่วงเพื่อทำอบแห้งจากเกรด A ราคา 10 บาทต่อกิโลกรัม ลดลงมาเหลือ 6 บาทต่อกิโลกรัม ในขณะที่มีค่าใช้จ่ายในการเก็บเกี่ยว 2 บาทต่อกิโลกรัม แต่เก็บผลผลิตได้มากกว่าในเวลาเท่ากัน

การตลาดลำไยของไทยในอนาคต โดยการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นและต้องลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำที่สุด และการผลิตลำไยนอกฤดูจะเป็นทางออกของไทยไปอีกระยะเวลาหนึ่งไม่ต่ำกว่า 5 ปี

พอสรุปได้ว่า ตลาดลำไยของไทยที่จะเข้าไปตลาดสาธารณรัฐประชาชนจีนในอนาคต มีโอกาสที่จะอ่อนตัวลงทั้งปริมาณและมูลค่า โดยจะต้องแข่งขันกับลำไยพันธุ์ใหม่ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่จะเข้าสู่ตลาดในอนาคตอันใกล้ไม่เกิน 5 ปีต่อจากนี้ไป เว้นแต่ว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนจะได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศที่หนาวเย็น ดังเช่น เห็นได้ชัดเจนในปี พ.ศ.2543 ซึ่งก็จะเป็นโอกาสลำไยจากประเทศไทยที่จะป้อนเข้าสู่ตลาดบริโภคของสาธารณรัฐประชาชนจีน

6. เปรียบเทียบความสำคัญของพันธุ์ลำไยของ ประเทศไทยกับพันธุ์ลำไยของสาธารณรัฐประชาชนจีน

พันธุ์ลำไยของประเทศไทย

พันธุ์ลำไยไทยมีหลายพันธุ์เช่น อีแก้ว , เบี้ยวเขียว , สีชมพู , อีคอง ฯลฯ พันธุ์ลำไยหลักของประเทศไทย คือพันธุ์อีคอง ซึ่งมีการปลูกในประเทศไทยมากกว่าร้อยละ 80 เป็นพันธุ์ที่มีคุณสมบัติพิเศษ เป็นพันธุ์เบาที่มีการติดดอกออกผลง่ายกว่าพันธุ์อื่น ๆ ออกผลเก็บเกี่ยวเร็วกว่าพันธุ์อื่น ๆ เมื่อมีการบำรุงรักษา ดูแล ให้น้ำ ให้ยา อย่างสมบูรณ์ อยู่อย่างสม่ำเสมอ โอกาสการออกดอกเว้นปี (Alternate Bearing) จะเกิดขึ้นน้อยเว้นแต่กรณีที่อากาศไม่หนาวเย็นเลย (พาวิน ,2540) ผลลำไยมีขนาดใหญ่พอสมควร ขนาดผลเฉลี่ย กว้าง 2.7 ซม. หนา 2.4 ซม. สูง 2.5 ซม. ทรงผลกลมแป้น เบี้ยวกว่าข้างเดียว สีขาวจุ่น ปริมาณน้ำตาล 20% เมล็ดใหญ่ปานกลาง รูปร่างแบนเล็กน้อย คุณภาพผลบริโภคสด อร่อย นำมาทำลำไยอบแห้งก็ได้คุณภาพดี เมื่อนำไปต้มในน้ำแล้ว เนื้อลำไยสามารถคืนรูปเป็นผลลำไยได้ โดยไม่ละลายไปในน้ำลำไย

ที่ตมั้น นำไปทำลำไยกระป๋องก็ได้ผลิตผลที่ดีผู้บริโภครให้ความนิยมตมั้นนั้นพันธุ์ลำไยอีคองจึงเป็นพันธุ์ที่ดีที่สุดของประเทศไทย มีการแบ่งตามสีของยอดอ่อนได้ 2 ชนิดคือ อีคองยอดแดง เจริญเติบโตเร็วมากเมื่อเปรียบเทียบกับอีคองยอดเขียว ลำต้นแข็งแรงไม่หักหักง่าย เปลือกลำต้นสีน้ำตาลปนแดง ใบอ่อนมีสีแดง ปัจจุบันพันธุ์นี้ไม่ค่อยนิยมปลูก เนื่องจากออกดอกติดผลไม่ดี และเมื่อผลเริ่มสุกลำเก็บไม่ทันผลจะร่วงเสียหายมาก และอีคองยอดเขียว มีลักษณะต้นคล้ายอีคองยอดแดง แต่ใบอ่อนเป็นสีเขียว ออกดอกติดผลง่าย แต่อาจไม่สม่ำเสมอ นอกจากนี้ลำไยพันธุ์อีคองยังแบ่งตามลักษณะของก้านช่อผลได้ 2 ชนิด คือ อีคองก้านอ่อน เปลือกของผลจะบาง และอีคองก้านแข็ง เปลือกผลจะหนา

พันธุ์ลำไยของสาธารณรัฐประชาชนจีน

พันธุ์ลำไยของจีนมีมากกว่า 400 สายพันธุ์ แต่พันธุ์ที่มีบทบาทในระยะหลังนี้ คือ

พันธุ์จูเหลียง เป็นสายพันธุ์คุณภาพสุดยอดของจีนเป็นพันธุ์เบา น้ำหนักผลเฉลี่ย 12 – 16.5 กรัม / ผล หรือ 84 – 60 ผล / กก. เนื้อหนา หวานกรอบ การอบแห้งทั้งผลจะเหลือน้ำหนักร้อยละ 35 – 38 การอบแห้งเฉพาะเนื้อจะเหลือน้ำหนักร้อยละ 13 – 16 ให้ผลผลิตก่อนฤดูเล็กน้อย (ปกติฤดูเก็บเกี่ยวลำไยจีน ประมาณ สิงหาคม - กันยายน) ให้ผลผลิตสูง และสม่ำเสมอ ปัจจุบันพันธุ์จูเหลียงได้ขยายพื้นที่เพาะปลูกไปแล้วประมาณ 650,000 ไร่ เฉพาะที่เมืองกวางเจามีพื้นที่เพาะปลูก 187,500 ไร่ มีต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว 75,000 ไร่ ให้ผลผลิต 60,000 ตัน / ปี

พันธุ์สี่เสียบ นิยมปลูกมากในมณฑลกวางสี มีรสชาติอร่อย เนื้อแห้ง และหวานกรอบ ขนาดผลเล็กกว่าพันธุ์อีคองเล็กน้อย มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว บางคนบอกรสกลิ่นหอมคล้ายลูกชิดหรือลูกตาลเชื่อม บ้างก็ว่ามีกลิ่นคล้ายน้ำผึ้ง (ทวีศักดิ์ ชัยเรืองยศ ,2543) พันธุ์สี่เสียบคาดว่าจะมีการปลูกมากกว่า 250,000 ไร่

สถาบันไม้ผลแห่งมณฑลฟูเจี้ยน ได้คัดเลือกลำไยเมล็ดสืบไว้ 5 สายพันธุ์ คือ หมินเจียง เบอร์ 1 – 5 สำหรับหมินเจียง เบอร์ 4 เป็นพันธุ์ที่น่าสนใจที่สุด คือ ผลโต เนื้อหนา ผลผลิตสูง และให้ผลสม่ำเสมอ (ประทีป กุณาศล ,2543)

พอสรุปได้ว่า ลำไยพันธุ์ใหม่ของไทย 2 พันธุ์คือ พันธุ์จูเหลียง และพันธุ์สี่เสียบ จะเป็นคู่แข่งสำคัญของพันธุ์อีคองของไทยเรา และถ้าพันธุ์ใหม่ของไทย ให้ผลผลิตทดแทนพันธุ์เดิมแล้วความสามารถในการแข่งขันในตลาดจีนของลำไยพันธุ์อีคองจากประเทศไทยอ่อนตัวลง

7. เปรียบเทียบสภาพภูมิอากาศโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุณหภูมิที่พอเหมาะกับการชักนำ การออกดอก หรืออุณหภูมิที่หนาวเย็นเกินไปที่ส่งผลต่อความเสียหายของกายภาพ ลำไยของประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ลำไยเป็นพืชผลที่มีการเจริญเติบโตได้ดีในอุณหภูมิที่หนาวเย็นพอเหมาะ ประมาณ $10 - 15^{\circ}\text{C}$ ขึ้นไปเมื่อมีอากาศที่หนาวเย็นจนถึงขั้นติดลบนั้นจะเป็นผลให้ต้นลำไยถึงขั้นเสียหายได้ คือ อุณหภูมิต่ำมากจะทำให้ดอกและผลร่วง อุณหภูมิที่ 0°C จะทำให้ต้นลำไย ต้นเล็กถูกทำลาย อุณหภูมิ -1.5°C ทำให้ต้นลำไย ต้นใหญ่ ใบแก่ร่วงและเสียหาย อุณหภูมิ -4°C ทำให้ลำไยต้นใหญ่ถูกทำลายเสียหายมาก อุณหภูมิ -1°C ติดต่อกัน 18 ชั่วโมง กับ อุณหภูมิ -3°C ติดต่อกัน 6 ชั่วโมง ระดับของความเสียหายของลำไยจะอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน อุณหภูมิ -3°C เป็นอุณหภูมิที่ต่ำที่สุดที่ลำไยจะทนได้ ประเทศจีนเคยประสบปัญหาการที่อุณหภูมิในระดับต่ำกว่า -0°C และทำให้เกิดความเสียหายในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เช่น

- ในช่วงปี พ.ศ.2498 เมืองฟูโจว มณฑลฟูเจี้ยน ในช่วงเดือนมกราคม เคยประสบปัญหา อุณหภูมิ -4°C ติดต่อกันหลายวัน ทำให้ลำไยเสียหายถึงร้อยละ 80
- ในปี พ.ศ.2520 เมืองผิงหยาง มณฑลเจ้อเจียง เดือนมกราคม อุณหภูมิ -3.6°C ลำไยก็ถูกทำลายเสียหายไปมาก
- ในปี พ.ศ. 2535 ช่วงระหว่างวันที่ 15 - 17 มกราคม ที่เมืองพูเถียน มณฑลฟูเจี้ยน อุณหภูมิต่ำสุด $-2.1 \sim -1.8^{\circ}\text{C}$ ทำให้เกิดลำไยเสียหาย
- ในปี พ.ศ.2543 ในช่วงเดือนธันวาคม 2542 - มกราคม 2543 มีรายงานว่า อุณหภูมิต่ำทางตอนใต้ของจีนในแถบมณฑลกวางตุ้ง กวางสี มีอุณหภูมิต่ำมากเช่นเดียวกัน

จากข้อมูลที่ผ่านมาทำให้ได้ทราบว่าจีนจะเกิดเหตุการณ์ที่มีห้วงอากาศหนาวเย็นประมาณเฉลี่ย 14 ปีต่อครั้ง อันส่งผลให้ลำไยในจีนเกิดความเสียหายได้ในที่สุด ซึ่งทำให้จีนยังมีอัตราเสี่ยงต่อความเสียหายจากอุณหภูมิต่ำ นับว่าเป็นจุดอ่อนของจีนในการพัฒนาลำไย

ในทางภูมิศาสตร์ตอนใต้ของจีนจะอยู่เหนือประเทศไทย ในขณะที่อากาศหนาวเย็นพอดี ในจีนจะชักนำการออกดอก และติดผลของลำไยแต่ประเทศไทยอากาศอาจจะเย็นไม่เพียงพอต่อการชักนำออกดอกของลำไย เช่น - กรณีที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ.2542 จีน มีการติดดอกออกผลมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ ในขณะที่ประเทศไทยไม่ติดดอกออกผลติดต่อกันจากปี พ.ศ.2541 ติดต่อกันปี พ.ศ.2542 แต่ไทยได้พบว่าการใช้สาร โปแตสเซียมคลอไรด์กับลำไยทำให้เกิดการติดดอกออกผลจึงมีการใช้สารทำลำไยนอกฤดู

- กรณีในปี พ.ศ.2543 จีนได้รับผลกระทบจากอากาศที่หนาวเย็นเกินไป บางแห่งอยู่ในระดับอุณหภูมิต่ำกว่า 0°C ทำให้เกิดความเสียหายต่อต้นลำไย ผลผลิตเสียหายมาก ในขณะที่ประเทศไทยมีอุณหภูมิหนาวเย็นมากในรอบ 20 ปี ทำให้กระตุ้นการติดดอกออกผลของลำไยมากที่สุด เป็นประวัติดำเนินการ

จึงพอสรุปได้ว่าอุณหภูมิที่หนาวเย็นเกินไปทำความเสียหายแก่ลำไย อุณหภูมิที่พอเหมาะกระตุ้นการติดดอกออกผลของลำไย จีนมีความเสี่ยงต่อความเสียหายจากอุณหภูมิต่ำมากกว่าประเทศไทย

8. เปรียบเทียบการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ ระหว่างประเทศไทย กับสาธารณรัฐประชาชนจีน

การใช้โปแตสเซียมคลอไรด์ ในประเทศไทยได้มีการขึ้นต้นนับตั้งแต่ปี 2541 ในปี พ.ศ.2542 ได้มีการพัฒนาเพิ่มขึ้น และหลังจากนี้การใช้สาร โปแตสเซียมคลอไรด์จะมีบทบาทในการที่จะทำลำไยนอกฤดู การที่พื้นที่เพาะปลูกของไทยเพิ่มขึ้นประมาณ 636,769 ไร่ นั้น จะทำให้เกิดผลผลิตถ้าเป็นฤดูกาลที่ติดดอกออกผลเหมือนปี พ.ศ.2543 นี้ ในอนาคตจะมีผลกระทบต่อตลาดค่อนข้างมาก เพราะฉะนั้นการใช้สาร โปแตสเซียมคลอไรด์ หรือกลุ่มสารคลอไรด์ จะมีผลต่อการเบี่ยงเบนตลาดจากฤดูกาลปกติไปเป็นนอกฤดูกาล และสามารถกระจายผลผลิตได้แต่ละเดือน แต่ละระยะออกไปได้ดี ผลของสารโปแตสเซียมคลอไรด์ นี้จะยืดอายุการล้นตลาดของลำไยของประเทศไทยไปอีกระยะหนึ่ง ซึ่งคาดว่าจะอยู่ในช่วงระดับประมาณ 5 ปี หลังจากนั้นผลของการขยายตัวของจีนเอง ที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น จากการผลิตในฤดูของไทยจะเริ่มไปมีผลกระทบต่อตลาดต่อไป ส่วนในประเทศจีนเองนั้น การใช้โปแตสเซียมคลอไรด์ ยังไม่เป็นที่นิยม หรืออาจจะเป็นเพราะว่าทางรัฐบาลจีนยังให้ความสำคัญในการผลิตอาหารและพืชผักผลไม้ ในลักษณะของการปลอดสารเคมี ปลอดสารพิษ จึงเน้นไปทางด้าน Green Food แต่ในขณะที่เดียวกันได้มีการเริ่มทดลองใช้สาร โปแตสเซียมคลอไรด์ ในจีนเช่นเดียวกันที่มณฑลกว่างซี แต่ในจีนนั้นยังมีสภาพอากาศหนาวเย็นนานทำให้การทำลำไยนอกฤดูมีระยะเวลาสั้นกว่าการทำในประเทศไทย เพราะฉะนั้นจุดได้เปรียบ เสียเปรียบ ตรงนี้ไทยได้เปรียบ ในแง่ของการใช้สาร โปแตสเซียมคลอไรด์ ในการทำลำไยนอกฤดูได้มากกว่า

สรุปได้ว่า สารโปแตสเซียมคลอไรด์ จะมีผลต่อการขยายช่วงระยะเวลาผลผลิตในฤดูกาลซึ่งมีช่วงแคบประมาณ 2 เดือน สามารถยืดช่วงตลาดออกไปได้อีกประมาณ 6 - 8 เดือน ทำให้ช่วยยืดอายุของการล้นตลาดของลำไยไทยไปอีกระยะหนึ่ง แต่ขณะเดียวกันการทำนอกฤดูของจีนจะเริ่มมีบทบาทขึ้นในอนาคต คาดว่า อีกประมาณ 3 - 5 ปี การพัฒนาของการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ ของจีนจะมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น

9. เปรียบเทียบการอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งของประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

อุตสาหกรรมลำไยอบแห้งของไทยมีการพัฒนาตัวเองไปอย่างรวดเร็ว โดยในปี พ.ศ.2538 เตอบลำไยแบบกระบะของเอกชน (ขนาด 2.5 x 2.5 x 1.2 ม.) มีจำนวนประมาณ 1,500 เต้า และในปี 2539 เป็นปีที่รัฐบาลอนุมัติให้มีเตอบลำไยเพิ่มขึ้นอีก 1,886 เต้า โดยให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและผู้ประกอบการท้องถิ่นกู้เงินซื้อเตอบลำไยแบบกระบะ แล้วผ่อนส่งคืนปี ละ 10,000 บาทในเวลา 4 ปี ในปี พ.ศ. 2540 เตอบลำไยแบบกระบะรวมกันแล้วคาดว่าจะมีประมาณ 4,500 - 5,000 เต้า แต่ในปี พ.ศ.2543 เป็นปีที่มียieldผลผลิตลำไยในฤดูสูงสุดเป็นประวัติการณ์ถึง 358,420 ตัน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกลไกการตลาดเป็นอย่างมาก ราคาลำไยจะตกต่ำเมื่อผลผลิตต้องเก็บเกี่ยวพร้อมๆ กัน โดยเฉพาะในช่วง 20 - 22 วัน จะมีปริมาณสูงสุด (Peak) ระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม - 2 สิงหาคม ประมาณ 20 - 22 วัน การที่มีอุตสาหกรรมลำไยอบแห้งเป็นแบบอุตสาหกรรมครอบครัวเทคโนโลยีง่าย มีการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทำให้เกษตรกร แม่บ้าน และผู้ประกอบการ พัฒนาตนเองรองรับปริมาณลำไย ประกอบกับเตอบลำไยในปี พ.ศ.2543 มีการประมาณว่าจะมีปริมาณถึง 8,000 เต้า เตอบหนึ่งเต้าจะใช้ลำไย 2,000 - 2,500 กิโลกรัม ต่อเต้า ต่อ 48 ชั่วโมง ดังนั้นเตอบลำไย 4,000 เต้า ๆ ละ 2,000 กิโลกรัม จะดูดซับปริมาณลำไยได้ 8,000,000 กิโลกรัม/วัน นอกจากนี้การอบลำไยเนื้อสีทองของไทยมีการพัฒนาตัวเองไปพอสมควร โดยเฉพาะในหมู่บ้านสันป่าเหียง ตำบลมะเขือแจ้ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน มีเตอบเนื้อสีทองประมาณ 280 เต้า ปริมาณลำไยไทยในปี พ.ศ.2543 นี้คาดว่าจะถูกนำไปทำลำไยอบแห้งประมาณ 80,000 ตัน หรือประมาณ 240,000 ตันลำไยสด ซึ่งเป็นการดูดซับปริมาณลำไยส่วนเกินตลาดปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในขณะที่จีนส่วนใหญ่ ยังอบลำไยแห้งโดยเทคโนโลยีพื้นบ้าน โดยใช้ถ่านหินเป็นพลังงานความร้อน ทำได้จำกัดในปริมาณที่ไม่มากนักต่อครัวเรือน ต้นทุนต่อหน่วยการผลิตสูง การอบลำไยในจีนได้มีการทำเตอบลำไยแบบกระบะที่มณฑลกว่างตุง และฟูเจี้ยนบ้าง รวมกันแล้วประมาณ 1,000 เต้า

จากการลงทุนของนักธุรกิจได้หวั่นและเงินโพ้นทะเล ซึ่งถือว่าเป็นปริมาณที่ไม่มาก มีข้อมูลว่ารัฐบาลท้องถิ่นของมณฑลทกวางสีได้เชิญชวนนักธุรกิจต่างชาติที่ทำลำไยอบแห้งมาลงทุนทำการผลิต โดยจะสนับสนุนเงินกู้ประมาณ 300 ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเงินกำลังเร่งพัฒนาระบบการอบลำไยแห้งแบบใหม่ (กระบะอบแห้ง) ซึ่งมีขีดความสามารถดูดซับปริมาณลำไยสดส่วนเกินตลาดปกติได้เป็นอย่างดี

พอสรุปได้ว่า ปริมาณลำไยที่เพิ่มขึ้นของจีน จะผลักดันให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมอบลำไยแห้งโดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ที่สะดวกและง่ายต่อการปฏิบัติในอนาคต ซึ่งจะส่งผลต่อการแข่งขันลำไยอบแห้งของประเทศไทยในอนาคต คาดว่าภายใน 5 ปี ข้างหน้าเงินจะพัฒนาศักยภาพการผลิตลำไยอบแห้งได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

10. วิเคราะห์สถานการณ์การผลิตและการตลาดลำไยในปี พ.ศ.2543

ในปี พ.ศ.2539 มีพื้นที่เพาะปลูก 412,462 ไร่ มีผลผลิต 196,042 ตัน ซึ่งในสถานการณ์ปี พ.ศ.2539 นั้นถือเป็นวิกฤติทางการตลาด ไม่มีการเคลื่อนไหวทางการซื้อเหมาสวนจากเกษตรกรชาวสวนลำไยแต่อย่างใด ต่างวิตกต่อปริมาณนี้มากเกินไปจะส่งผลต่อราคาลำไยตกต่ำ แต่ได้รับการดูแลจากรัฐบาลขณะนั้นในการวางมาตรการ หลักสำคัญคือการดูดซับปริมาณลำไยสดส่วนเกินตลาดปกติออกไป โดยใช้กลไกของการอบลำไยแห้ง โดยการใช้เตากระบวนขนาด 2.5 x 2.5 x 1.2 ม. ซึ่งรองรับปริมาณลำไยสด 2,000 – 2,500 กิโลกรัม ต่อเตา ต่อ 48 ชั่วโมง อนุมัติจำนวน 1,886 เตา มีเตาเอกชนอีกประมาณ 2,000 เตา จึงสามารถดูดซับปริมาณลำไยสดเกินตลาดปกติ ได้วันละประมาณ 4,000 ตันต่อวัน จึงทำให้วิกฤติกลายเป็นโอกาสทางการตลาดส่งผลทำให้เกษตรกรชาวสวนลำไย ได้ขายลำไยในระดับราคา 15 – 25 บาทต่อกิโลกรัม มาตรการในปี พ.ศ.2539 ของรัฐบาล สร้างมูลค่าเพิ่มในระบบตลาดไม่ต่ำกว่า 1,500 ล้านบาท จากการใช้เงินทุนหมุนเวียนในระบบการตลาดประมาณ 300 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2540 มีพื้นที่เพาะปลูก 481,833 ไร่ ผลผลิตประมาณ 236,335 ตัน จากประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาในปี พ.ศ.2539 สามารถแก้ไขปัญหาได้ในปี พ.ศ.2540 โดยใช้วงเงินทุนหมุนเวียนเพียง 200 ล้านบาท ทำให้การตลาดมีเสถียรภาพ ราคาลำไยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีไม่ต่างกับปี พ.ศ.2539 สถานการณ์ลำไยมีราคาดี 2 ปีติดต่อกัน เป็นแรงจูงใจให้มีการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกกันอย่างมาก แต่ในปี พ.ศ.2541 เกิดสถานการณ์เอลนีโญ เป็นปี Off Year ลำไยติดดอกออกผลเพียงร้อยละ 5 ปี 2540 คิดเป็นปริมาณผลผลิตเพียง 17,555 ตัน และประมาณเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2541 มีการใช้สารไปแตสซีเอ็มคลอเรด หว่าน

ในทรงพุ่มลำไย แล้วรดน้ำทำให้ลำไยออกดอกและติดผล เกิดการตื่นตัวของเกษตรกรชาวสวนอย่างมาก ในปี พ.ศ.2542 พื้นที่เพาะปลูกมีการประมาณการเพิ่มขึ้นเป็น 591,436 ไร่ แต่เนื่องจากความหนาวเย็นจากธันวาคม พ.ศ.2539 มาถึงมกราคม พ.ศ.2542 ไม่เพียงพอต่อการออกดอกและติดผลลำไยเป็นปี Off Year ซึ่งมีการตื่นตัวในการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ กับลำไยเพื่อให้ออกดอกและติดผล ทำให้มีผลผลิตประมาณ 120,715 ตัน ซึ่งเป็นผลจากการทำนอกฤดูเป็นส่วนใหญ่ และทยอยออกผลผลิตเป็นระยะๆ ในช่วงต้นราคาลำไยสูงถึง 120 บาทต่อกิโลกรัม แต่ในช่วงต่อๆ มา ราคาเหลืออยู่ระดับ 30 บาทต่อกิโลกรัม

แต่ในปี พ.ศ.2543 มีการคาดการณ์พื้นที่เพาะปลูกว่าเป็นประมาณ 636,769 ไร่ และมีผลผลิตที่มากที่สุดเป็นประวัติการณ์ประมาณ 358,420 ตัน เป็นปีที่อากาศหนาวเย็นส่งผลทำให้ติดดอกออกผลมาก ฝนฟ้าอากาศสอดคล้องต่อสม่ำเสมอ จึงทำให้ผลผลิตสูง เป็นอย่างมาก เป็นปีที่มิสสถานการณ์ทางการตลาดคล้ายปี พ.ศ.2539 คือ พ่อค้าเหมาสวนลำไยไม่มีการติดต่อซื้อขายกับเกษตรกรชาวสวน ต่างไม่มั่นใจในตลาด ไม่เชื่อมั่นในระดับราคา

ปัญหาการตลาดลำไยในปี พ.ศ.2543 (จุดอ่อน)

1. มีปริมาณผลผลิตมากที่สุดคือ 358,420 ตัน
2. ไม่มีการเคลื่อนไหวในการรับซื้อเหมาสวนลำไยของเกษตรกรจากพ่อค้าท้องถิ่นเหมือนปีพ.ศ.2539
3. หน่วยงานรับผิดชอบการตลาดมีการเปลี่ยนจากกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มีประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาตลอด 20 กว่าปี ที่ผ่านมา มาเป็นกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ขาดประสบการณ์ ขาดแคลนบุคลากรทางการตลาด ขาดแคลนงบประมาณในการจัดการตลาด ขาดประสบการณ์และบุคลากรในการเชื่อมโยงการตลาดต่างประเทศ ตลอดจนความเข้าใจในทัศนคติต่อภาพรวมของการตลาด
4. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานดูแลทางด้านวิชาการหลังการเก็บเกี่ยว การใช้สารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ในการรมควันลำไยสดที่บรรจุตะกร้าส่งต่างประเทศได้วิจัยจนสำเร็จในการยืดอายุลำไยสดในตลาดไปได้นาน 45 - 60 วัน ภายใต้อุณหภูมิต่ำ โดยมีการกำกับควบคุมมาตรฐานอย่างใกล้ชิด เป็นหน่วยงานที่มีประสบการณ์ และทำได้ดีมาตลอดหลายปีที่ผ่านมา และได้ส่งมอบงาน การตรวจสอบ การฝึกอบรม การควบคุมมาตรฐานให้กรมวิชาการเกษตรรับไปดำเนินการ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรยังขาดประสบการณ์ ในการควบคุมกำกับการใช้สารซัลเฟอร์ไดออกไซด์ กับภาคเอกชน และขาดแคลนกำลังคน และขาดแคลนงบประมาณ

ส่วนที่เป็นประโยชน์ และโอกาสทางการตลาดของปีการผลิต 2543 (จุดแข็ง)

1. จีนมีผลผลิตน้อย Off Year เพียงประมาณร้อยละ 5 ของปีพ.ศ.2542 ซึ่งเป็นปี On Year ดังนั้นตลาดจีนจึงเปิดกว้างสำหรับลำไยจากไทย
2. มีการอนุมัติมาตรการเพิ่มเติมของ คชก. ที่แตกต่างจาก ปี พ.ศ.2539 คือให้มีการรับจำนำลำไยแห้ง 30,000 ตัน โดยสินเชื่อกจาก รทส. 2,000 ล้านบาท ดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี

การเตรียมงานของรัฐบาลในปี พ.ศ.2543 นี้ใช้มาตรการรองรับเหมือนกับ ปี พ.ศ.2539 เป็นส่วนใหญ่ สิ่งที่จะมีความแตกต่างกันก็คือ หน่วยงานรับผิดชอบทางการตลาดเปลี่ยนแปลง จากกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ มาเป็นกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีมติ ครม. เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2541 ซึ่งเป็นปีที่ลำไยไม่ติดดอกออกผลจึงไม่มีประสบการณ์เพียงพอที่จะให้หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร ได้พัฒนางานการตลาดทั้งด้านประสิทธิภาพ และทัศนคติในเชิงบริหารด้านการตลาด ซึ่งประสบการณ์ของกรมวิชาการเกษตร คืองานวิจัยและพัฒนาเกษตร แต่ไม่ใช่การตลาด (ดังรายละเอียดตามตารางเปรียบเทียบผลมาตรการ คชก. ปี พ.ศ.2539, 2540 และ2543 ตารางที่ 4/9)

ผลของการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล และการปฏิบัติการของหน่วยงานกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน ทุกฝ่ายหวังว่าจะเป็นปีทองของเกษตรกรชาวสวนลำไย ได้ขายในราคาที่ดีไม่แตกต่างกับปี พ.ศ.2539 และ2540 แต่กลับเป็นปีที่สร้างความเสียหายให้กับชาวสวนลำไยเป็นอย่างมาก โดยที่ชาวสวนลำไยขายลำไยได้เฉลี่ยเพียงไม่ถึง 10 บาท ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนการผลิตซึ่งอยู่ที่ระดับ 13.38 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งควรจะได้ในระดับราคาใกล้เคียงปี พ.ศ.2539 จึงก่อให้เกิดการสูญเสียโอกาสทางการเงินไม่ต่ำกว่า 2,000 – 2,500 ล้านบาท เหตุผลของความเสียหายหลักคือ การอนุมัติเงิน คชก. ครั้งแรกน้อยเกินไป คือ 300 ล้านบาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับปริมาณลำไยที่เพิ่มมากขึ้นในปี พ.ศ.2543 และการอนุมัติมาตรการช้าเกินไป การอนุมัติเมื่อผลผลิตลำไยออกสู่ตลาดแล้วกับการอนุมัติเงินทางปฏิบัติราชการของจังหวัด ถึงมือเกษตรกรชาวสวน ผู้ประกอบการรายเล็ก ที่ไม่มีเงินทุนหมุนเวียน ออกปฏิบัติการไม่ทันกับสถานการณ์ จึงทำให้ตลาดทรุดตัวทั้งระบบขาดคล้อยต่อรองและการจัดการต่อกลไกของตลาดเป็นอย่างมาก การอนุมัติเพิ่มเติมครั้งที่ 2 ของคณะกรรมการนโยบายมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) จำนวน 300 ล้านบาท เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ.2543 ซึ่งเป็นช่วงที่ลำไยออกสู่ตลาดมากแล้ว และกว่าจะผ่านระบบขั้นตอนตามระบบราชการก็ผ่านเลยเวลาฤดูฤดูกาลไปมาก เมื่ออนุมัติจำนวนเงินถึงมือเกษตรกรก็ช่วงปลายฤดูกาลของลำไยแล้ว ซึ่งไม่สามารถขายระดับราคาลำไยได้แล้ว เพียงแต่เข้ามาช่วยได้ในระดับหนึ่งเท่านั้น

ประสบการณ์ในปี พ.ศ.2543

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรต้องทบทวนบทบาทของหน่วยงานที่รับผิดชอบการ ตลาดสินค้าเกษตรเป็นอย่างมาก

1.1 หน่วยงานกรมวิชาการเกษตรเป็นหน่วยงานที่ควบคุมคุณภาพ มาตรฐาน และการศึกษาวิจัย ตั้งแต่การปลูก ไปจนถึงการเก็บเกี่ยว และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว บุคลากรมีความสามารถทางงานวิจัย และมีปริมาณบุคลากรจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการ รองรับงาน ปัญหากรมวิชาการเกษตรคือ บุคลากรยังขาดประสบการณ์ทางการตลาด บุคลากรยังมีทัศนคติของการบริหารงาน โดยขาดการมองถึงเป้าหมายของความสำเร็จ (Out Put) แต่กลับมองการบริหารด้วยการวางมาตรการควบคุมป้องกันการสูญเสียเงิน งบประมาณเป็นหลัก

1.2 กรมวิชาการเกษตรได้รับมอบการถ่ายทอดวิทยาการจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ในการใช้ระบบประกันคุณภาพ ด้วยการรณรงค์ ด้วยซัลเฟอร์ไดออกไซด์ กับลำไยให้สอดคล้องกับมาตรฐานนานาชาติ เช่น GMP (Good Manufacturing Practice For Sulfur Dioxide Fumigation of Fresh Longan) และ HACCP (Hazard Analysis Critical control Point) ปัญหาของกรมวิชาการเกษตร คือ การขาดบุคลากรทางด้านงานวิจัย วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ทั้งปริมาณและคุณภาพ

1.3 การรับมติ ครม. 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2543 “ผู้ผลิตต้นสินค้า” กลุ่มสินค้า Product Champion ควรจะมีการพิจารณาหน่วยรับผิดชอบทางการตลาดใหม่ จากกรม วิชาการเกษตร ไปเป็นหน่วยที่มีความพร้อมของบุคลากรสูงกว่า คือ กรมส่งเสริมการ เกษตร หรือสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ฯลฯ

2. การระดมสรรพกำลังของทุกหน่วยงานวางแผน และจากทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่มี วิทยาการในทุกศาสตร์ ร่วมกับองค์กรของเกษตรกรและเอกชนที่จะมองความสำเร็จ ความสามารถในการแข่งขันการจัดการแบบสำเร็จ ครบวงจร และมีการปรับตัวเคลื่อนไหวรองรับสถานการณ์ โดยมีการประเมินสถานการณ์อนาคต สร้างสมมุติฐานของสถานการณ์นั้น ๆ โดยไม่ควรมอบภาระกิจด้านการตลาดให้หน่วยงานกรมวิชาการเกษตรเพียง หน่วยงานเดียว เพราะงานการตลาดมีกลไกในทางเศรษฐศาสตร์ที่จะต้องมีส่วนวิเคราะห์ สถานการณ์ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ซึ่งต้องอาศัยบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์

3. การมีผู้บริหารรับผิดชอบต่อสินค้าเกษตรแต่ละชนิด (Product Manager) โดยที่สินค้าเกษตรนั้น หรือกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพในทางการตลาด เข้ามาบริหารจัดการสินค้านั้นให้ครบวงจรและติดตามปัญหาและกระจายปัญหานั้นให้หน่วยงานที่มีความรับผิดชอบในแต่ละด้านของปัญหาที่เกิดขึ้นรับไปดำเนินการแก้ไข หรือวิจัยให้ได้ผลความสำเร็จของการแก้ปัญหา นั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง และมีการให้เกียรติต่อความสำเร็จของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มองผลสำเร็จของส่วนรวมมากกว่าการเชิดชูส่วนตน หรือเฉพาะขององค์กรของตนเองเท่านั้น

ตารางที่ 4/9 เปรียบเทียบมาตรการแก้ไขปัญหาด้านปี พ.ศ.2539,2540 และ2543

ลำดับ ที่	มาตรการ	งบประมาณ (ล. = ล้านบาท)			หมายเหตุ
		พ.ศ.2539	พ.ศ.2540	พ.ศ.2543	
1.	จัดซื้อเตาอบถ้ำโย 1,886 เตา	55 ล.	-	-	
2.	สนับสนุนแบบรูปถ้ำโยอบแห้งเงิน ทุนหมุนเวียน	อนุมัติเงิน 120 ล. แบ่งให้ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ 50 ล. - กรมส่งเสริมสหกรณ์ 50 ล. - กรมการค้าภายใน 20 ล.	อนุมัติเงิน 300 ล. แบ่งให้ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ 30 ล. - กรมส่งเสริมสหกรณ์ 30 ล. - กรมการค้าภายใน 40 ล.	อนุมัติครั้งแรก 300 ล. แบ่งให้ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ 50 ล. - กรมส่งเสริมสหกรณ์ 50 ล. - กรมวิชาการเกษตร 100 ล. อนุมัติเพิ่มเติมครั้งที่ 2 อีก 300 ล. - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ 150 ล. - กรมส่งเสริมสหกรณ์ 100 ล. - กรมวิชาการเกษตร 50 ล.	วันที่ 10 กรกฎาคม 43
3.	สนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนการแปรรูปถ้ำโยกระป๋อง	กรมการค้าภายใน 97 ล.	กรมการค้าภายใน 100 ล.		
4.	ส่งเสริมการรับซื้อและระบายถ้ำโย	กรมส่งเสริมสหกรณ์ 20 ล.		โครงการกระจายถ้ำโยไปตลาดต่างจังหวัด (ลำพูน 2 ล., เชียงใหม่ 2 ล.)	
5.	จัดตั้งศูนย์รวบรวมถ้ำโยในแหล่งผลิต	กรมการค้าภายใน 3 ล.	-	-	
6.	เชื่อมโยงการซื้อขายถ้ำโยระหว่างแหล่งผลิตและปลายทาง	สำนักงานการค้าภายในจังหวัดลำพูน	-	-	
7.	เก็บสต็อก (จำหน่าย) ถ้ำโยแห้งสนับสนุนเงินเชื่อดอกเบียร์ต่ำ	ธกส.รพท.,ธสท. (ปี 2539 ไม่ได้ปฏิบัติเพราะมาตรการ อบถ้ำโยแห้ง มาตรการที่ 1 และ 2 ทำงานไปตั้งคค)	-	ให้รับจำหน่ายโดยอบแห้ง 30,000 ตัน โดย ธกส. สนับสนุนวงเงินจำหน่าย 2,000 ล. อ.ค.ก. และ อ.ส.ค. ร่วมรับจำหน่ายสินค้า	
	ปริมาณถ้ำโย	196,042 ตัน	236,335 ตัน	358,420 ตัน	

ที่มา : นโยบายนโยบายไทย หน้า 34 และมาตรการการแทรกแซงการตลาดและการแก้ไขปัญหาด้านปี พ.ศ.2539 , 2540 และ 2543

ตารางที่ 4 / 10 ราคาซื้อขายรวม ณ หน่วยโรงงานลำโพงอบแห้งสุพรรณ หอบแก้ว ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2543 - 31 สิงหาคม พ.ศ.2543

เดือน/ปี	กรกฎาคม 2543						สิงหาคม 2543						
	วันที่	ราคา ประเมิน	AA	A	B	C	ราคา เฉลี่ย	วันที่	ราคา ประเมิน	AA	A	B	C
	1	11.83	15.00	10.00	9.00	2.00	5.00	1	9.90	12.00	9.00	6.50	1.00
	2	11.83	15.00	10.00	9.00	2.00	5.00	2	9.10	10.00	9.00	6.50	1.00
	3	11.83	15.00	10.00	9.00	2.00	5.00	3	9.94	12.00	9.00	7.00	1.00
	4	14.12	18.00	12.00	10.00	2.00	6.00	4	9.10	12.00	7.50	6.00	1.00
	5	11.34	14.00	10.00	8.00	2.00	5.00	5	9.40	12.00	8.00	6.50	1.00
	6	11.34	14.00	10.00	8.00	2.00	5.00	6	9.85	12.00	9.00	6.00	1.00
	7	11.34	14.00	10.00	8.00	2.00	5.00	7	10.45	12.00	10.00	7.00	2.00
	8	11.44	13.00	11.00	8.00	2.00	6.00	8	10.54	12.00	10.00	8.00	2.00
	9	11.85	14.00	11.00	8.00	3.00	6.00	9	11.44	13.00	11.00	8.00	2.00
	10	11.34	14.00	10.00	8.00	2.00	5.00	10	11.35	13.00	11.00	7.00	2.00
	11	11.08	13.00	10.00	9.50	2.00	5.50	11	10.45	12.00	10.00	7.00	2.00
	12	10.35	13.00	9.00	7.00	2.00	5.50	12	9.46	11.00	9.00	6.00	2.00
	13	11.03	13.00	10.00	9.00	2.00	5.00	13	11.15	14.00	10.00	6.00	1.00
	14	10.94	13.00	10.00	8.00	2.00	5.50	14	9.94	12.00	9.00	7.00	1.00
	15	10.99	13.00	10.00	8.50	2.00	5.50	15	10.05	12.50	9.00	6.00	1.00
	16	10.44	13.00	9.00	8.00	2.00	5.00	16	11.13	13.50	10.00	8.00	1.00
	17	10.44	13.00	9.00	8.00	2.00	5.00	17	10.74	14.00	9.00	7.00	1.00
	18	7.26	8.00	7.00	6.00	2.00	5.00	18	10.43	13.00	9.00	8.00	1.00
	19	7.26	8.00	7.00	6.00	2.00	5.00	19	10.62	12.00	10.00	9.00	1.00
	20	8.55	10.00	8.00	6.00	1.00	3.00	20	10.25	13.00	9.00	6.00	1.00
	21	8.55	10.00	8.00	6.00	1.00	2.00	21	8.94	12.00	7.00	7.00	1.00
	22	7.46	10.00	6.00	5.00	1.00	2.00	22	10.06	14.00	8.00	5.00	1.00
	23	7.65	9.00	7.00	6.00	1.00	3.00	23	9.46	12.50	8.00	5.00	1.00
	24	7.56	9.00	7.00	5.00	1.00	3.00	24	9.65	14.00	7.00	6.00	1.00
	25	7.65	9.00	7.00	6.00	1.00	5.00	25	10.34	13.00	9.00	7.00	1.00
	26	7.97	9.00	8.00	4.00	1.00	4.00	26	9.75	13.00	8.00	6.00	1.00
	27	6.57	8.00	6.00	4.00	1.00	3.00	27	8.76	12.00	7.00	5.00	1.00
	28	7.06	9.00	6.00	5.00	1.00	3.00	28	8.86	11.00	8.00	5.00	1.00
	29	6.91	8.00	6.50	5.00	1.00	3.00	29	8.94	12.00	7.00	7.00	1.00
	30	6.91	8.00	6.50	5.00	1.00	4.00	30	8.95	11.00	8.00	6.00	1.00
	31	7.30	8.00	7.00	6.50	1.00	4.00	31	9.16	10.50	9.00	5.00	1.00

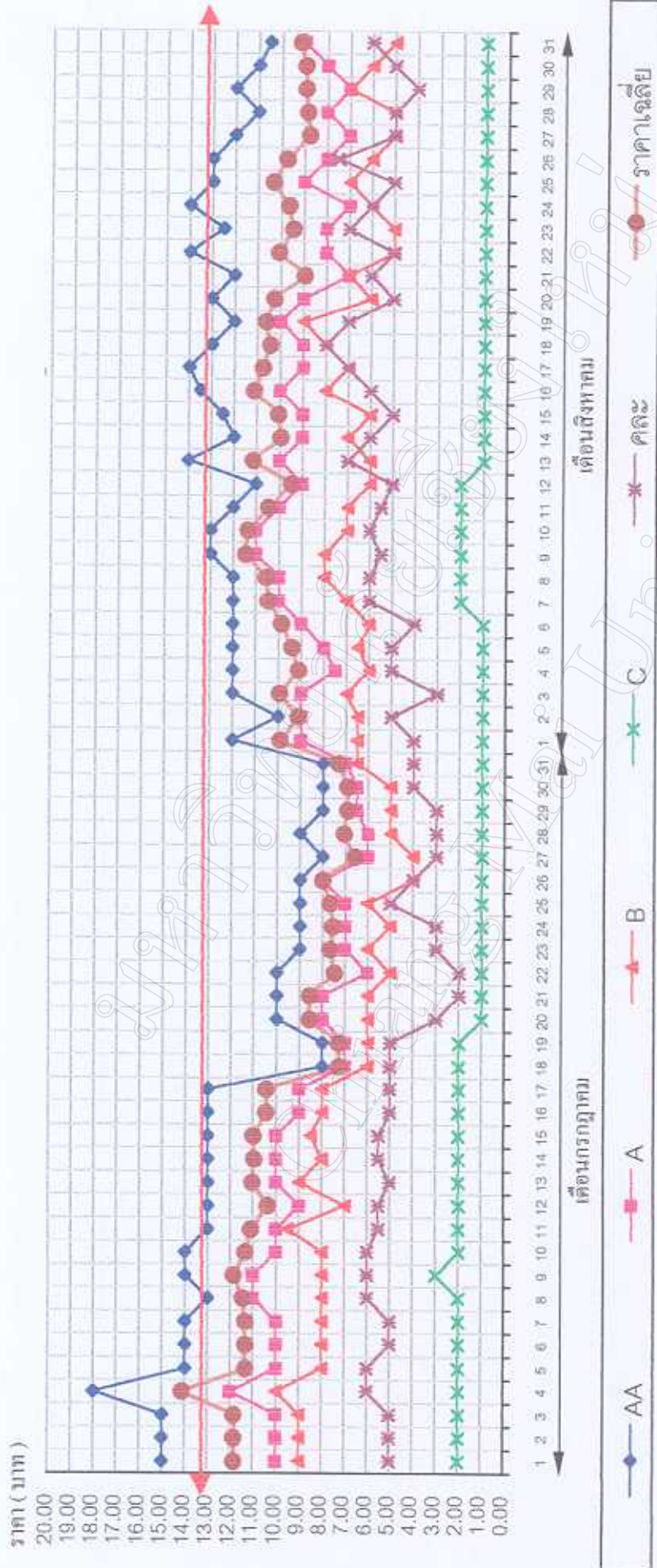
ที่มา : สุพรรณ หอบแก้ว, 2543

หมายเหตุ : ปี พ.ศ.2543 มูลค่าที่มีกรด AA = 40%, A = 50%, B = 9%, C = 1% การทราบผลตั้งต้นจึงต้องนำปริมาณคำนวณร่วมด้วย

: ระดับราคาต้นทุนเฉลี่ยของลำโพง อยู่ที่ 13.38 บาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2537)

: โรงงานอบลำโพงสุพรรณ หอบแก้ว เป็นโรงงานอบลำโพงขนาดกลาง ประมาณ 40 เตา ซึ่งถือเป็นตัวแทนของระบบการซื้อขาอยู่ที่

ภาพที่ 4/14 ราคาไก่ย่างสด ณ หน้าโรงงานค้าโยบแห่งนายสุวรรณ หอยแก้วระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม - 31 สิงหาคม พ.ศ.2543

ที่มา : สุวรรณ หอยแก้ว , 2543

หมายเหตุ : ปี 2543 ผลผลิตมีเกรด AA = 40% , A = 50% , B = 9% , C = 1% การหาราคาเฉลี่ยต่อวันจึงต้องนำปริมาณมากำหนดร่วมด้วย

: เส้นหัวลูกศรสีแดง หมายถึง ระดับราคาต้นทุนเฉลี่ยของไก่ย่าง ที่ 13.38 บาท

: โรงงานอบไก่สุวรรณ หอยแก้ว เป็นโรงงานอบไก่ขนาดกลาง ประมาณ 40 เตา ซึ่งถือเป็นตัวแทนของระบบการซื้อขายที่ดี

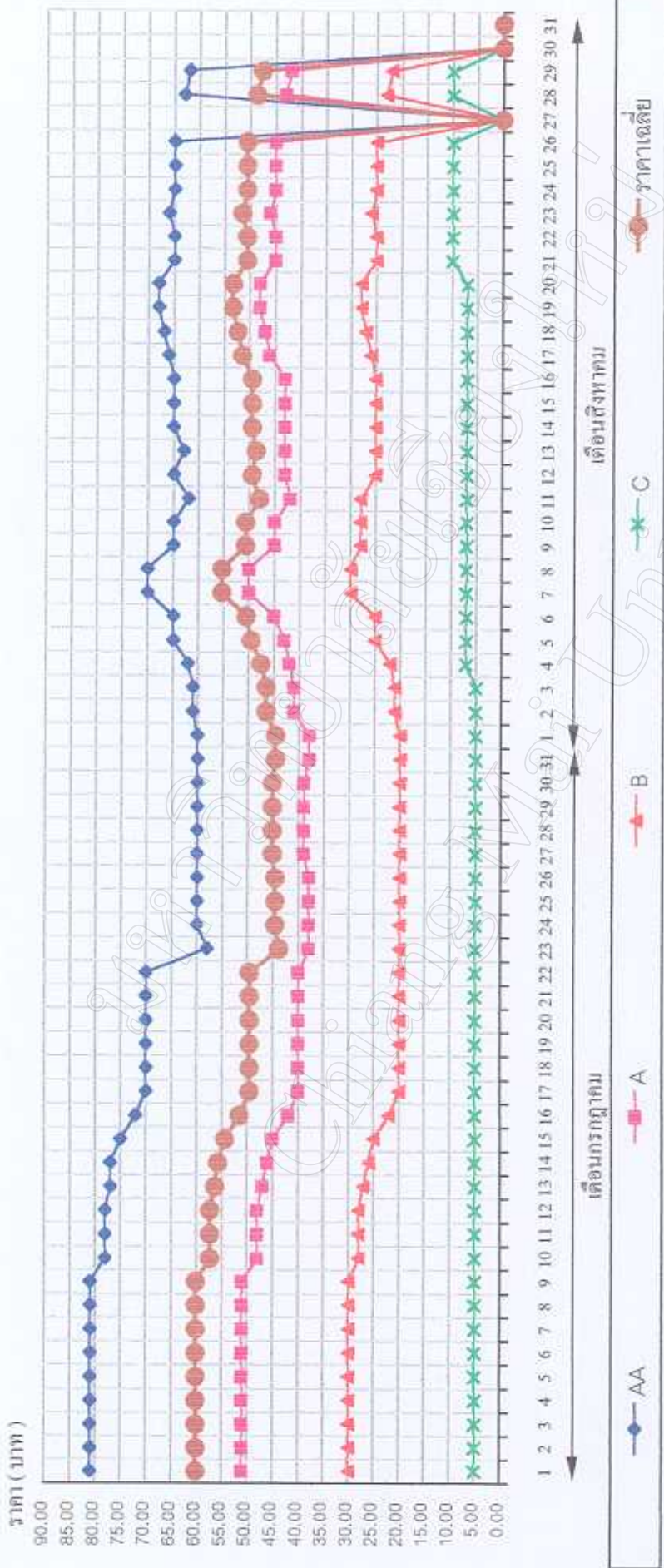
ตามตารางที่ 4 / 10 และภาพที่ 4 / 14 เป็นการเสนอราคาการรับซื้อลำไยสดรับ ณ หน้าโรงงานอบแห้งลำไยของนายสุวรรณ หอยแก้ว ซึ่งมีปริมาณเดอบลำไยแบบกระยะประมาณ 40 ตัน ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของตลาดที่ดี โดยมีขนาดกลาง ไม่ใหญ่เกินไปและไม่เล็กเกินไป ระดับราคาจะสะท้อนภาพจริงในระบบตลาดได้ค่อนข้างดี โดยในช่วงต้นฤดูราคาลำไยสดร่วงวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2543 เกรด AA ราคา 15 บาทต่อกิโลกรัม ช่วงที่ปริมาณผลผลิตออกมามาก ราคาลำไยสดร่วงได้ราคาอ่อนตัวลง จากวันที่ 11-17 กรกฎาคม พ.ศ.2543 เหลือ 13 บาท/กก. และลดลงมาจนเหลือ 8 บาท/กก. ในวันที่ 28-31 กรกฎาคม พ.ศ.2543 โดยแสดงในภาพที่ 4 / 14 แล้ว จะเห็นได้ว่าช่วงที่ราคาลำไยตกลงมากจะอยู่ระหว่างวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ.2543 ไปจนถึงวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ.2543 ประมาณ 16-17 วัน ซึ่งจะเป็นช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากที่สุด

ตารางที่ 4/11 ราคาเช่าโรงรถก่อนหัก ณ หน้าที่โรงงานลำโพงหมื่นหมู่สุวรรณ หอยแก้ว ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2543 - 31 สิงหาคม พ.ศ. 2543

วันที่ ประเภท	กรกฎาคม 2543					สิงหาคม 2543				
	AA	A	B	C	ราคา เฉลี่ย	AA	A	B	C	ราคา เฉลี่ย
1	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	61.00	41.00	21.00	5.00	46.52
2	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	61.00	41.00	21.00	5.00	46.52
3	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	62.00	42.00	22.00	7.00	47.55
4	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46
5	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	65.00	45.00	25.00	7.00	50.46
6	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	70.00	50.00	30.00	7.00	55.31
7	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	70.00	50.00	30.00	7.00	55.31
8	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	65.00	45.00	28.00	7.00	50.67
9	81.00	51.00	30.00	5.00	60.15	65.00	45.00	28.00	7.00	50.67
10	78.00	48.00	28.00	5.00	57.31	62.00	42.00	28.00	7.00	47.97
11	78.00	48.00	28.00	5.00	57.31	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46
12	78.00	48.00	28.00	5.00	57.31	63.00	43.00	25.00	7.00	48.66
13	77.00	47.00	27.00	5.00	56.34	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46
14	77.00	46.00	26.00	5.00	55.77	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46
15	75.00	45.00	25.00	5.00	54.40	66.00	46.00	26.00	7.00	51.43
16	72.00	42.00	22.00	5.00	51.49	67.00	47.00	27.00	7.00	52.40
17	70.00	40.00	20.00	5.00	49.55	68.00	48.00	28.00	7.00	53.37
18	70.00	40.00	20.00	5.00	49.55	68.00	48.00	28.00	7.00	53.37
19	70.00	40.00	20.00	5.00	49.55	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55
20	70.00	40.00	20.00	5.00	49.55	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55
21	70.00	40.00	20.00	5.00	49.55	66.00	46.00	26.00	10.00	51.52
22	70.00	40.00	20.00	5.00	49.55	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55
23	58.00	38.00	20.00	5.00	43.75	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55
24	60.00	38.00	20.00	5.00	44.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
25	60.00	38.00	20.00	5.00	44.55	63.00	43.00	23.00	10.00	48.61
26	60.00	38.00	20.00	5.00	44.55	62.00	42.00	22.00	10.00	47.64
27	60.00	39.00	20.00	5.00	45.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
28	60.00	39.00	20.00	5.00	45.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
29	60.00	39.00	20.00	5.00	45.05	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
30	60.00	38.00	20.00	5.00	44.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31	60.00	38.00	20.00	5.00	44.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
1	61.00	41.00	21.00	5.00	46.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
2	61.00	41.00	21.00	5.00	46.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3	62.00	42.00	22.00	7.00	47.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
4	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
5	65.00	45.00	25.00	7.00	50.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6	70.00	50.00	30.00	7.00	55.31	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
7	70.00	50.00	30.00	7.00	55.31	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
8	65.00	45.00	28.00	7.00	50.67	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9	65.00	45.00	28.00	7.00	50.67	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
10	62.00	42.00	28.00	7.00	47.97	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
11	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
12	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
13	63.00	43.00	25.00	7.00	48.66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
15	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
16	65.00	43.00	25.00	7.00	49.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
17	66.00	46.00	26.00	7.00	51.43	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
18	67.00	47.00	27.00	7.00	52.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
19	68.00	48.00	28.00	7.00	53.37	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
20	68.00	48.00	28.00	7.00	53.37	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
21	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
22	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
23	66.00	46.00	26.00	10.00	51.52	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
24	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
25	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
26	65.00	45.00	25.00	10.00	50.55	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
27	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
28	63.00	43.00	23.00	10.00	48.61	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
29	62.00	42.00	22.00	10.00	47.64	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
30	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : สุวรรณ หอยแก้ว , 2543
 หมายถึง : ปี พ.ศ.2543 ผลผลิตปีเกรด AA = 40% , A = 50% , B = 7% , C = 3% การหาราคาเฉลี่ยคือวันที่ต้องนำปริมาณมาคำนวณร่วมด้วย
 : โรงงานอเนกประสงค์สุวรรณ หอยแก้ว เป็นโรงงานอเนกประสงค์ขนาดกลาง ประมาณ 40 ไร่ ซึ่งถือเป็นตัวแทนของระบบการซื้อขายพืช

ภาพที่ 4/15 ราคาไม้ร่วงที่อบแห้ง ณ หน้าโรงงานลำโพงหนองหญ้าขาว หอยแก้ว ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม - 31 สิงหาคม พ.ศ.2543

ที่มา : สุวรรณ หอยแก้ว, 2543

หมายเหตุ : ปี 2543 ผลผลิตไม้เกรด AA = 40% , A = 50% , B = 7% , C = 3% การหาราคาเฉลี่ยต่อวันจึงต้องนับปริมาณตามจำนวนร่วมด้วย

: โรงงานอบลำโพงสุพรรณ หอยแก้ว เป็นโรงงานอบลำโพงขนาดกลาง ประมาณ 40 เตา ซึ่งถือเป็นตัวแทนของระบบการซื้อขายที่ดี

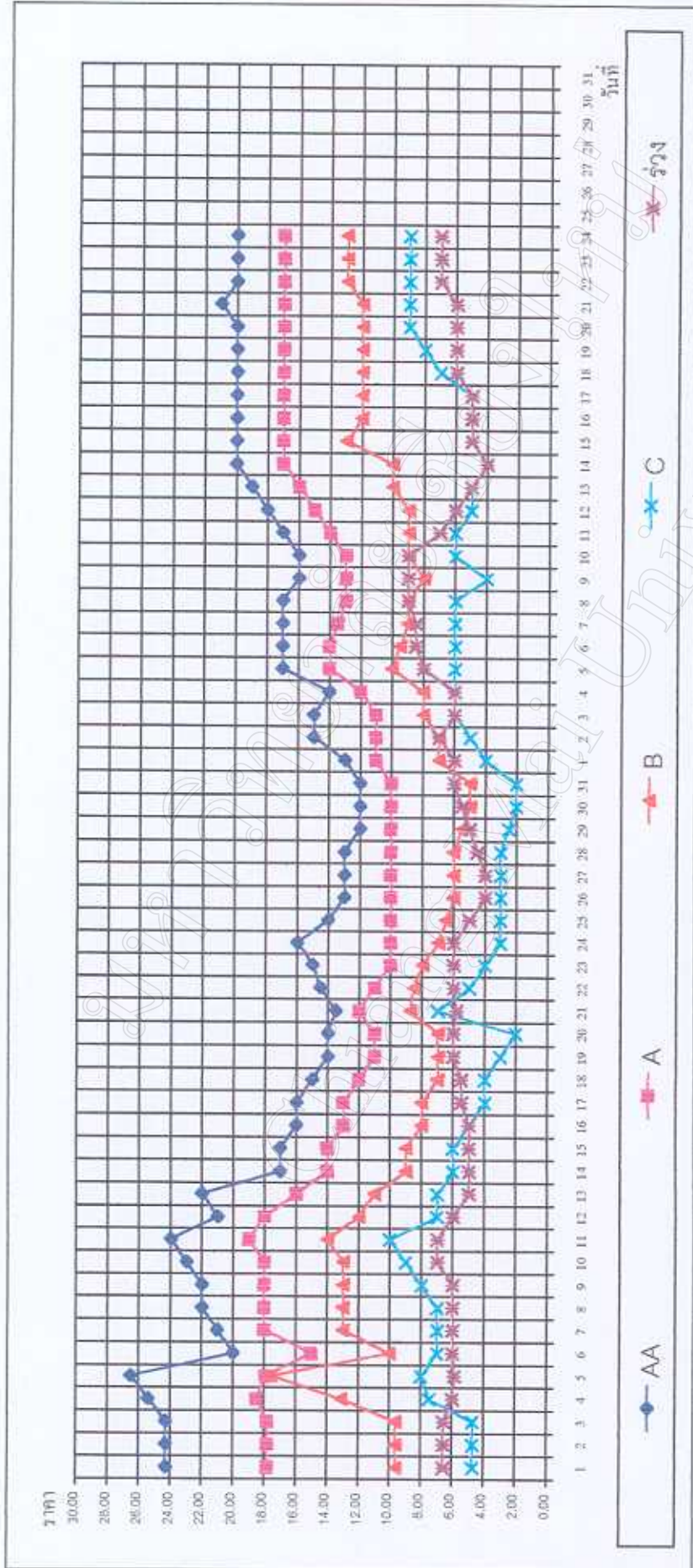
ตามตารางที่ 4 / 11 และภาพที่ 4 / 15 จะแสดงการรับซื้อลำไยร่วงที่อบแห้งแล้วจะมีราคาสูงในช่วงต้นฤดู โดยราคาลำไยร่วงอบแห้งแล้วเกรด AA ราคา 81 บาท/กก. ในวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ.2543 และลดลงมาเหลือ 70 บาท/กก. ในวันที่ 17 กรกฎาคม และช่วงปลายเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2543 ภายในวันที่ 24-31 กรกฎาคม พ.ศ.2543 เหลือราคา 60 บาท/กก. ในช่วงเดือนสิงหาคม มีราคากระดิ่งขึ้นมาบ้างในระดับ 65 บาท แต่ในวันที่ 30-31 สิงหาคม พ.ศ.2543 ไม่มีการรับซื้อสินค้าเนื่องจากสถานการณ์ตลาดลำไยอบแห้งทรุดตัว โดยที่มีการส่งลำไยอบแห้งเข้าสู่ตลาดจีนตลอดระยะเวลาที่มีการผลิต จากวันที่ 1 กรกฎาคม -29 สิงหาคม พ.ศ.2543 คาดว่ามีการส่งลำไยอบแห้งเข้าไปจีนแล้วประมาณ 3,000 คอนเทนเนอร์ คิดเป็นปริมาณ 3,000 x 16 ตัน เท่ากับ 48,000 ตัน ซึ่งปริมาณลำไยอบแห้งระดับนี้ จีนใช้เวลาบริโภคเกือบทั้งปี จึงส่งผลทำให้ราคาลำไยอบแห้งปลายทางมีราคาตกต่ำ ลำไยแห้งเกรด AA, A จึงมีระดับราคาปลายทางอยู่ที่ประมาณ 70 กว่าบาท/กก. เมื่อคิดหักค่าใช้จ่ายประมาณ 17-19 บาท/กก. ในการดำเนินการจากแหล่งผลิตในประเทศไทยจนถึงปลายทางตลาดในจีนแล้ว จะเหลือราคาลำไยอบแห้งที่ประเทศไทยประมาณ 50 กว่าบาท ดังนั้นราคาลำไยนับแต่เดือนกันยายนจะมีระดับราคาประมาณ 52-55 บาท/กก. ระดับราคาที่เกิดขึ้นนี้สะท้อนให้เห็นการจัดการปัญหาหลักในเรื่องของอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) โดยที่จีนมีการบริโภคลำไยอบแห้งประมาณ 50,000 ตัน/ปี แต่ถ้าปีใดราคาลำไยถูก อาจขยายการบริโภคได้ถึง 60,000-70,000 ตัน/ปี ในปี พ.ศ.2543 นี้ ลำไยอบแห้งน่าจะมีปริมาณระดับ 80,000 ตันลำไยแห้ง สมมุติฐานว่า ถ้าจีนบริโภคลำไยอบแห้งประมาณ 60,000 ตันลำไยแห้ง ทั้งปี ปริมาณส่วนเกินอีก 20,000 ตันลำไยแห้งนี้ จะต้องดึงออกจากระบบตลาดปกติ โดยการรับจ้มนำลำไยอบแห้งตามมาตรการ คชก.ที่อนุมัติการจ้มนำลำไยอบแห้งจำนวน 30,000 ตันลำไยแห้ง วงเงิน 2,000 ล้านบาท ในข้อเท็จจริงปรากฏว่ามาตรการไม่สามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมาย จึงไม่ส่งผลต่อภาพรวมของการตลาดหลัก ราคาลำไยอบแห้งจึงอ่อนตัวในช่วงท้ายมีการคาดการณ์กันไว้ว่า ในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ.2543 ปริมาณลำไยอบแห้งยังเหลือในประเทศไทยปริมาณ ร้อยละ 30 หรือประมาณ 20,000 - 24,000 ตันลำไยแห้ง ซึ่งจะส่งผลแรงกดดันต่อการแก้ไขปัญหารัฐบาลและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต่อไป

ตารางที่ 4/12 ราคาไม้ตัดต่อออก ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2543 - 31 สิงหาคม พ.ศ.2543

วันที่	กรกฎาคม 2543					สิงหาคม 2543				
	รวม	AA	A	B	C	รวม	AA	A	B	C
1	24.30	17.80	9.60	4.70	6.58	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
2	24.30	17.80	9.60	4.70	6.58	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
3	24.30	17.80	9.60	4.70	6.58	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
4	25.40	18.50	13.10	7.50	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
5	26.50	17.90	17.60	8.00	5.90	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
6	20.00	15.00	10.00	7.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
7	21.00	18.00	13.00	7.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
8	22.00	18.00	13.00	8.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
9	23.00	18.00	13.00	9.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
10	23.00	18.00	13.00	9.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
11	24.00	19.00	14.00	10.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
12	21.00	18.00	12.00	7.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
13	22.00	16.00	11.00	7.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
14	17.00	14.00	9.00	6.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
15	17.00	14.00	9.00	6.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
16	16.00	13.00	8.00	5.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
17	16.00	13.00	8.00	4.00	5.50	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
18	15.00	12.00	7.00	4.00	5.50	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
19	14.00	11.00	7.00	3.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
20	14.00	11.00	7.00	2.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
21	13.50	12.00	8.75	7.00	5.80	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
22	14.50	11.00	8.50	5.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
23	15.00	10.00	8.00	4.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
24	16.00	10.00	7.00	3.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
25	14.00	10.00	6.50	3.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
26	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
27	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
28	13.00	10.00	6.00	3.00	4.50	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
29	12.00	10.00	5.50	2.50	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
30	12.00	10.00	5.00	2.00	5.50	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
31	12.00	10.00	5.00	2.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
1	13.00	11.00	7.00	4.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
2	15.00	11.00	7.00	5.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
3	15.00	11.00	8.00	6.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
4	14.00	12.00	8.00	6.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
5	17.00	14.00	10.00	6.00	8.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
6	17.00	14.00	9.50	6.00	8.50	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
7	17.00	13.50	9.00	6.00	8.50	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
8	17.00	13.00	9.00	6.00	9.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
9	16.00	13.00	8.00	4.00	9.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
10	16.00	13.00	9.00	6.00	9.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
11	17.00	14.00	9.00	6.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
12	18.00	15.00	9.00	5.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
13	19.00	16.00	10.00	5.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
14	20.00	17.00	10.00	4.00	4.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
15	20.00	17.00	13.00	5.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
16	20.00	17.00	12.00	5.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
17	20.00	17.00	12.00	5.00	5.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
18	20.00	17.00	12.00	7.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
19	20.00	17.00	12.00	8.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
20	20.00	17.00	12.00	9.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
21	21.00	17.00	12.00	9.00	6.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
22	20.00	17.00	13.00	9.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
23	20.00	17.00	13.00	9.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
24	20.00	17.00	13.00	9.00	7.00	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
25	-	-	-	-	-	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
26	-	-	-	-	-	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
27	-	-	-	-	-	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
28	-	-	-	-	-	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
29	-	-	-	-	-	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
30	-	-	-	-	-	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00
31	-	-	-	-	-	13.00	10.00	6.00	3.00	4.00

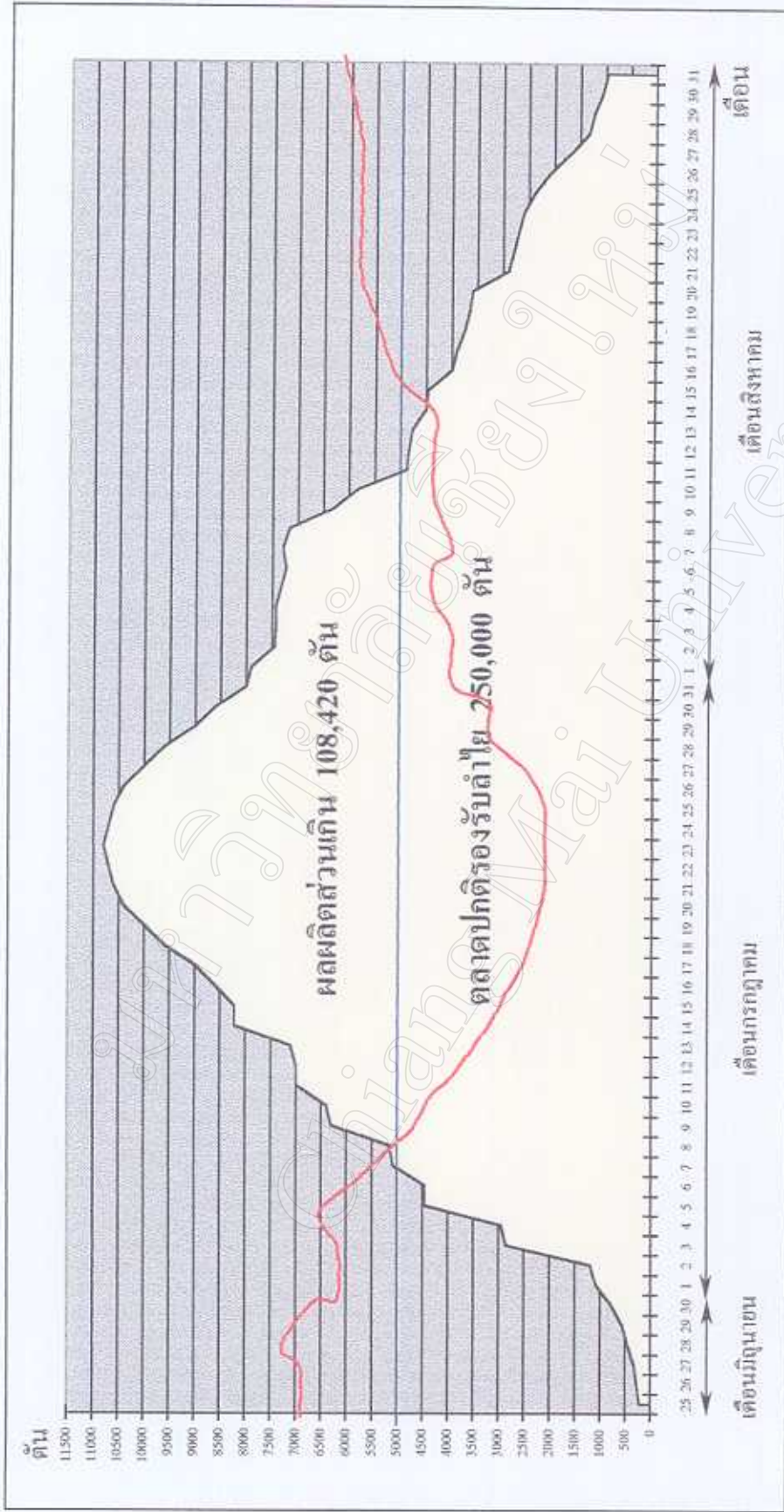
ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน 2543 , สำนักงานการค้าภายในจังหวัดลำพูน 2543

ภาพที่ 4/16 ราคาซื้อขายต่อออก ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม - 31 สิงหาคม พ.ศ.2543

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร 2543 , สำนักงานการค้าภายในจังหวัดกำแพงเพชร 2543

ภาพที่ 4 / 17 ปริมาณผลผลิต ปริมาณที่ตลาดรองรับ และผลผลิตส่วนเกิน ลำไย ปี พ.ศ.2543

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกำแพงเพชร 2543 , สำนักงานการค้าภายในจังหวัดกำแพงเพชร 2543